

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2003

Vyhlásené: 31.07.2003

Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.2016

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

280

NARIADENIE VLÁDY

Slovenskej republiky

z 9. júla 2003

o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú výmenu s hovädzím dobytkom a ošípanými

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. nariaďuje:

§ 1

(1) Týmto nariadením vlády sa preberajú a vykonávajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 1.

(2) Toto nariadenie ustanovuje požiadavky na výmenu hovädzieho dobytku a ošípaných okrem diviakov.¹⁾ Ustanovenia osobitných predpisov²⁾ týmto nie sú dotknuté.

§ 2

(1) Na účely tohto nariadenia sa rozumie

- a) stádom zvierat alebo skupina zvierat držaných v chove³⁾ ako epizootologická jednotka; ak sa v chove chová viac ako jedno stádo, každé z takýchto stád tvorí samostatnú jednotku a musí mať rovnaký zdravotný stav,
- b) zvieratám na zabitie hovädzích dobytkov vrátane druhov *Bison bison* a *Bubalus bubalus* alebo ošípané určené na zabitie na bitúnku alebo v stredisku na zhromažďovanie zvierat, odkiaľ sa môže presunúť len na zabitie,
- c) zvieratami na chov alebo produkciu hovädzích dobytkov vrátane druhov *Bison bison* a *Bubalus bubalus* a ošípané okrem tých, ktoré sú uvedené v písmene b), vrátane tých, ktoré sú určené na chov, na výrobu mlieka alebo mäsa, alebo na výberové účely, prehliadky alebo výstavy okrem zvierat, ktoré sa zúčastňujú na kultúrnych alebo športových podujatiach,
- d) stádom hovädzieho dobytku uznanom úradne bez tuberkulózy stádo hovädzieho dobytku, ktoré spĺňa podmienky podľa prílohy č. 2 časti I bodov 1 a 2,
- e) Slovenskou republikou alebo členským štátom Európskej únie (ďalej len "členský štát"), alebo regiónom Slovenskej republiky, alebo regiónom členského štátu úradne bez výskytu tuberkulózy Slovenská republika alebo členský štát, alebo časť Slovenskej republiky, alebo časť členského štátu, ktorá spĺňa podmienky podľa prílohy č. 2 časti I bodov 4 a 5
- f) stádom hovädzieho dobytku úradne uznaným bez výskytu brucelózy stádo hovädzieho dobytku, ktoré spĺňa podmienky podľa prílohy č. 2, časti II bodov 1 a 2,

- g) regiónom úradne uznaným bez výskytu brucelózy región Slovenskej republiky alebo členského štátu, ktorý spĺňa podmienky podľa prílohy č. 2 časti II bodov 7 až 9,
- h) Slovenskou republikou alebo členským štátom úradne uznaným bez brucelózy Slovenská republika alebo členský štát, ktorý spĺňa podmienky podľa prílohy č. 2 časti II bodov 7 až 9,
- i) stádom hovädzieho dobytká bez brucelózy stádo hovädzieho dobytká, ktoré spĺňa podmienky podľa prílohy č. 2 časti II bodov 4 a 5,
- j) stádom hovädzieho dobytká úradne uznaným bez enzootickej bovinnej leukózy stádo hovädzieho dobytká, ktoré spĺňa podmienky podľa prílohy č. 4 časti I oddielov A a B,
- k) Slovenskou republikou alebo členským štátom alebo ich regiónom úradne bez enzootickej bovinnej leukózy Slovenská republika alebo členský štát, alebo región, ktorý spĺňa podmienky podľa prílohy č. 5 kapitoly I oddielov E a F,
- l) úradným veterinárnym lekárom veterinárny lekár vymenovaný príslušným orgánom Slovenskej republiky⁹⁾ alebo členského štátu,
- m) schváleným veterinárnym lekárom veterinárny lekár schválený príslušným orgánom podľa § 14 ods. 8 písm. b),
- n) chorobou podliehajúcou povinnému hláseniu každá choroba uvedená v prílohe č. 6 časti I,
- o) strediskom na zhromažďovanie zvierat chov, zberné stredisko a trh, v ktorých sa hovädzí dobytok alebo ošípané pochádzajúce z rôznych chovov zoskupujú spolu tak, aby vytvorili zásielky zvierat určené na výmenu; tieto strediská na zhromažďovanie zvierat musia byť na výmenu schválené a musia spĺňať požiadavky uvedené podľa § 11,
- p) regiónom časť Slovenskej republiky alebo členského štátu, ktorá má plochu aspoň 2 000 km² a ktorá podlieha kontrole príslušným orgánom a zahŕňa aspoň jeden z týchto regiónov:
1. Belgicko: province/provincie
  2. Nemecko: Regierungsbezirk
  3. Dánsko: amt or island
  4. Francúzsko: département
  5. Taliansko: provincia
  6. Luxembursko: -
  7. Holandsko: rrv-kring
  8. Spojené kráľovstvo: Anglicko, Wales a Severné Írsko: county
  9. Škótsko: distrikt or island area
  10. Írsko: county
  11. Grécko: νομός
  12. Španielsko: provincia
  13. Portugalsko: continente: distrito a ostatné časti územia Portugalska: regio autonómna
  14. Rakúsko: Bezirk
  15. Švédsko: län
  16. Fínsko: lääni/län
  17. Slovenská republika: kraj,
  18. Česká republika: kraj
  19. Estónsko: maakond

20. Cyprus: επαρχία (okres)
  21. Lotyšsko: rajons
  22. Litva: apskritis
  23. Maďarsko: megye
  24. Malta: –
  25. Poľsko: powiat
  26. Slovinsko: območje
  27. Bulharsko: област
  28. Rumunsko: judet
- r) sprostredkovateľom obchodu so zvieratami (ďalej len „sprostredkovateľ“) každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá na účel podnikania kupuje alebo predáva zvieratá priamo alebo sprostredkované, ktorá má pravidelný zisk z takýchto zvierat a ktorá ich najviac do 30 dní od nákupu zvierat predáva alebo ich premiestňuje z prvého zariadenia do iných zariadení, ktoré nie sú jej vlastníctvom, a ktorá spĺňa požiadavky podľa § 13.

(2) Na účely tohto nariadenia sa použijú aj pojmy uvedené v nariadeniach,⁶⁾ ktorými sa transponujú právne predpisy Európskych spoločenstiev uvedené v prílohách č. 1 týchto nariadení.

§ 3

(1) Z územia Slovenskej republiky na územie členského štátu sa môžu odosielať len zvieratá, ktoré spĺňajú požiadavky podľa tohto nariadenia.

(2) Hovädzí dobytok a ošípané musia

- a) byť podrobené
  1. identifikačnej kontrole,
  2. klinickej prehliadke úradným veterinárnym lekárom 24 hodín pred ich odoslaním a nesmú prejavovať žiadne klinické príznaky ochorenia,
- b) pochádzať z chovu alebo z oblasti, ktoré zo zdravotných dôvodov nepodliehajú zákazu alebo obmedzeniu postihujúce príslušné druhy v súlade s veterinárnymi požiadavkami,⁷⁾
- c) byť označené podľa osobitného predpisu,⁸⁾
- d) byť zvieratami, ktoré nie sú určené na zabitie alebo nepodliehajú obmedzeniam v rámci národného programu eradikácie,⁹⁾
- e) musia spĺňať ustanovenia § 4 a 5.

§ 4

(1) Hovädzí dobytok a ošípané nesmú v čase od premiestnenia z chovu pôvodu do príchodu na miesto určenia prísť do kontaktu s inými párnokopytníkmi okrem zvierat, ktoré majú rovnaký zdravotný status.

(2) Hovädzí dobytok a ošípané musia byť prepravované dopravnými prostriedkami, ktoré spĺňajú požiadavky osobitného predpisu¹⁰⁾ a požiadavky podľa § 12.

§ 5

(1) Počas prepravy do miesta určenia musí byť k hovädziemu dobytku a ošípaným priložený zdravotný certifikát¹¹⁾ podľa vzorov 1 alebo 2 uvedených v prílohe č. 7. Certifikát musí pozostávať z

jediného listu alebo ak sa vyžaduje viac ako jedna strana, musí mať takú formu, aby každé dve strany alebo viac strán boli súčasťou jednotného celku, nedali sa rozdeliť a mali poradové číslo. Certifikát musí byť vystavený v deň zdravotnej kontroly aspoň v jednom z úradných jazykov krajiny miesta určenia. Certifikát platí desať dní od dátumu zdravotného vyšetrenia.

(2) Zdravotná prehliadka na vystavenie zdravotného certifikátu vrátane dodatočných záruk pre zásielku zvierat môže byť vykonaná v chove pôvodu alebo v stredisku na zhromažďovanie zvierat. Úradný veterinárny lekár vystaví zdravotný certifikát až po prehliadke, návštevách a kontrolách podľa tohto nariadenia.

(3) U zvierat premiestňovaných zo schválených stredísk na zhromažďovanie zvierat musí byť certifikácia podľa odseku 2 vykonaná

- a) na základe úradného dokladu vyplneného úradným veterinárnym lekárom pre chov pôvodu obsahujúceho potrebné informácie alebo
- b) vo forme vzoru č. 1 alebo vzoru č. 2 certifikátu uvedeného v prílohe č. 7 s oddielmi A a B riadne vyplnenými a osvedčenými úradným veterinárnym lekárom pre chov pôvodu.

(4) U zvierat premiestňovaných zo schváleného chovu, ktorý je súčasťou siete dohľadu ustanovenej v § 14, musí byť certifikácia podľa odseku 2 vykonaná

- a) na základe úradného dokladu vyplneného schváleným veterinárnym lekárom pre chov pôvodu obsahujúceho potrebné informácie alebo
- b) vo forme vzoru č. 1 alebo vzoru č. 2 certifikátu uvedeného v prílohe č. 7 s oddielmi A a B riadne vyplnenými a osvedčenými schváleným veterinárnym lekárom pre chov pôvodu.

(5) Na certifikáciu podľa odsekov 3 a 4 úradný veterinárny lekár zabezpečí splnenie dodatočných záruk podľa veterinárnych požiadaviek.

(6) Úradný veterinárny lekár zodpovedný za stredisko na zhromažďovanie zvierat vykoná všetky potrebné kontroly na zvieratách, ktoré prichádzajú do strediska na zhromažďovanie zvierat.

(7) Úradný veterinárny lekár po vyplnení oddielu C vzoru č. 1 alebo vzoru č. 2 certifikátu podľa prílohy č. 7 zabezpečí, aby sa premiestnenie zaznamenalo do systému ANIMO¹²⁾ v deň vystavenia certifikátu.

(8) Zvieratá, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, môžu prejsť cez stredisko na zhromažďovanie zvierat, ktoré sa nachádza v niektorom členskom štáte alebo v Slovenskej republike, predtým, ako sú odoslané do členského štátu miesta určenia alebo do Slovenskej republiky ako štátu miesta určenia. V tom prípade vzor č. 1 alebo vzor č. 2 certifikátu podľa prílohy č. 7 vrátane oddielu C vyplní úradný veterinárny lekár štátu, z ktorého zvieratá pochádzajú. Úradný veterinárny lekár zodpovedný za stredisko na zhromažďovanie zvierat prechodu vykoná certifikáciu pre členský štát miesta určenia vyplnením druhého certifikátu uvedeného v prílohe č. 7, ak ho opatrí poradovým číslom originálu a pripojí ho k pôvodnému certifikátu alebo k jeho úradne overenej kópii. V takom prípade celková platnosť týchto certifikátov neprekročí dobu platnosti uvedenú v odseku 1.

§ 6

(1) Zvieratá na chov alebo produkciu musia okrem splnenia požiadaviek podľa § 3 až 5

- a) zostať v jedinom chove pôvodu počas 30 dní pred odoslaním alebo od narodenia v chove pôvodu, ak sú zvieratá mladšie ako 30 dní. Úradný veterinárny lekár musí byť na základe úradnej identifikácie podľa § 3 ods. 2 písm. c) a úradných záznamov presvedčený, že zvieratá vyhovujú ustanoveným podmienkam a že zvieratá pochádzajú zo Slovenskej republiky alebo z Európskych spoločenstiev alebo že boli dovezené z tretej krajiny v súlade s veterinárnymi požiadavkami na zdravie zvierat; ak krajinou pôvodu je Slovenská republika, u zvierat

prechádzajúcich cez schválené stredisko na zhromažďovanie zvierat umiestnené v Slovenskej republike čas zhromaždenia takýchto zvierat mimo chovu pôvodu nesmie prekročiť šesť dní,

- b) sa previesť do členského štátu miesta určenia na základe certifikátu vystaveného podľa osobitného predpisu,¹³⁾ ak ide o zvieratá dovezené z tretej krajiny a ak Slovenská republika nie je konečným miestom určenia,
- c) ak ide o zvieratá dovezené z tretej krajiny po príchode na miesto určenia a pred ďalším premiestnením, spĺňať požiadavky tohto nariadenia a najmä požiadavku prítomnosti v chove uvedenú v písmene a); nemôžu byť zaradené do stáda do doby, pokiaľ veterinárny lekár zodpovedný za tento chov nepotvrdí, že je nepravdepodobné, aby príslušné zvieratá ohrozili zdravotný stav chovu; ak sa do nejakého chovu zaradiť zviera z tretej krajiny, nesmie sa obchodovať so žiadnym zvieratom tohto chovu počas 30 dní po zaradení, ak dovezené zviera nie je izolované od všetkých ostatných zvierat v chove.

(2) Hovädzí dobytok na chov a produkciu musí okrem splnenia požiadaviek uvedených v § 3 až 5

- a) pochádzať zo stáda hovädzieho dobytku úradne uznaného bez tuberkulózy a zvieratá staršie ako šesť týždňov musia reagovať negatívne na intradermálny tuberkulínový test, ktorý bol vykonaný počas 30 dní pred premiestnením zo stáda pôvodu, podľa požiadaviek uvedených v prílohe č. 3 bode 2 uvedený intradermálny tuberkulínový test sa nevyžaduje, ak zvieratá pochádzajú zo Slovenskej republiky alebo z členského štátu, alebo ich časti, ktorý bol uznaný ako úradne uznaný bez tuberkulózy, alebo zo Slovenskej republiky, alebo členského štátu, alebo ich časti so schválenou sieťou dohľadu,
- b) mať u nekastrovaných zvierat, ktoré pochádzajú zo stáda hovädzieho dobytku úradne uznaného bez brucelózy a sú staršie ako 12 mesiacov, titer protilátok proti brucelám nižší ako 30 medzinárodných jednotiek (IU) aglutinácie na mililiter v sérum aglutinačnom teste podľa prílohy č. 4 časti A alebo inom teste schválenom podľa postupu Stáleho veterinárneho výboru po prijatí príslušných protokolov a vykonanom počas 30 dní pred premiestnením zo stáda pôvodu podľa prílohy č. 4 časti 2A; uvedený test sa nevyžaduje, ak zvieratá pochádzajú zo Slovenskej republiky alebo členského štátu, alebo z ich časti úradne uznaných bez brucelózy, alebo zo Slovenskej republiky, alebo členského štátu, alebo z ich časti so schválenou sieťou dohľadu,
- c) pochádzať zo stáda hovädzieho dobytku úradne uznaného bez enzootickej bovinnej leukózy a zvieratá staršie ako 12 mesiacov musia byť vyšetrené individuálnym testom podľa prílohy č. 5 s negatívnym výsledkom, vykonanom počas 30 dní pred premiestnením zo stáda pôvodu; uvedený test sa nevyžaduje, ak zvieratá pochádzajú zo Slovenskej republiky alebo členského štátu, alebo z ich časti úradne uznaných bez enzootickej bovinnej leukózy, alebo zo Slovenskej republiky, alebo členského štátu, alebo z ich časti so schválenou sieťou dohľadu,
- d) v čase medzi opustením chovu pôvodu a príchodom na miesto určenia nesmie prísť do kontaktu s hovädzím dobytkom spĺňajúcim len požiadavky podľa odseku 3.

(3) Hovädzí dobytok určený na zabitie musí okrem požiadaviek podľa § 3 až 5 pochádzať zo stád, ktoré sú úradne uznané bez tuberkulózy, úradne uznané bez enzootickej bovinnej leukózy a u nekastrovaného hovädzieho dobytku zo stád, ktoré sú úradne uznané bez brucelózy.

§ 7

Zvieratá určené na zabitie po príchode

- a) na bitúnok musia byť zabité v súlade s veterinárnymi požiadavkami⁷⁾ čo najskôr, najneskôr však do 72 hodín od príchodu,
- b) do schváleného strediska na zhromažďovanie zvierat musia byť po skončení trhu premiestnené priamo na bitúnok, aby boli zabité v súlade s veterinárnymi požiadavkami⁷⁾ čo najskôr, najneskôr však do troch pracovných dní od príchodu do strediska na zhromažďovanie zvierat; v čase medzi ich príchodom do strediska na zhromažďovanie zvierat a do ich príchodu na bitúnok

môžu prísť do kontaktu len s párnokopytníkmi, ktoré spĺňajú požiadavky podľa tohto nariadenia.

§ 8

(1) Osoby uvedené v osobitnom predpise¹⁴⁾ sú povinné bezodkladne hlásiť podozrenie alebo výskyt choroby uvedenej v prílohe č. 6, ktorá podlieha veterinárnej kontrole, prevencii a diagnostike príslušného orgánu veterinárnej správy.¹⁵⁾

(2) Hlavný veterinárny lekár predloží Európskej komisii každý rok do 31. marca, počnúc rokom 2004, podrobnosti o výskyte chorôb uvedených v prílohe č. 6 časti I a všetkých iných chorôb, na ktoré sa vzťahujú dodatočné záruky na území Slovenskej republiky v predchádzajúcom kalendárnom roku, vrátane podrobností o monitorovaní a vykonávaní programov eradikácie chorôb. Tieto informácie sú založené na jednotných kritériách zriadených postupom v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.

§ 9

Ak na návrh hlavného veterinárneho lekára Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky schválilo národný program kontroly¹⁶⁾ pre niektorú z chorôb uvedených v prílohe č. 6 časti II pre celé územie Slovenskej republiky alebo časť jej územia, môže hlavný veterinárny lekár predložiť uvedený program Európskej komisii s vysvetlením

- a) rozšírenia choroby na území,
- b) dôvodov pre program, pričom zohľadní závažnosť choroby, ako aj nákladov a prínosov s ním spojených,
- c) zemepisnej oblasti, v ktorej sa program zavedie,
- d) statusu kategórií prevádzkarní, ktoré sa musia uplatniť na prevádzkarne zvierat, štandardov, ktoré sa musia dosiahnuť v každej kategórii, a postupov testov, ktoré sa musia použiť,
- e) postupov monitorovania programu, ktorých výsledky musia byť predložené Európskej komisii najmenej raz do roka,
- f) opatrení, ktoré sa podniknú, ak prevádzkareň stratí svoj štatút,
- g) opatrení, ktoré musia byť prijaté, ak výsledky testov vykonaných v súlade s programom sú pozitívne.

§ 10

(1) Ak Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky považuje územie Slovenskej republiky alebo jej časť bez výskytu niektorej choroby uvedenej v prílohe č. 6, predloží Európskej komisii dokumentáciu, v ktorej uvedie najmä

- a) povahu choroby a jej historický výskyt na území,
- b) výsledky dohľadu založené na sérologickom vyšetrení, mikrobiologickom vyšetrení, patologickom vyšetrení alebo epizootologickom vyšetrení a na skutočnosti, že choroba podlieha hláseniu príslušnému orgánu veterinárnej správy podľa osobitných predpisov,¹⁷⁾
- c) čas, po ktorý sa dohľad vykonával,
- d) ak je potrebné, obdobie, počas ktorého bolo zakázané očkovanie proti chorobe, a časť územia, na ktoré sa zákaz vzťahoval,
- e) opatrenia na preverenie, že časť územia zostáva bez choroby.

(2) Hlavný veterinárny lekár oznámi Európskej komisii zmenu skutočností uvedených v odseku 1.

(3) Ošípané určené na chov môžu byť vyvezené do členských štátov alebo ich regiónov uvedených v prílohe č. 8, v ktorých očkovanie proti Aujeszkyho chorobe nie je povolené, len ak sú splnené tieto požiadavky:

- a) Aujeszkyho choroba je povinne hlásená v Slovenskej republike¹⁸⁾ ako štáte pôvodu ošípaných,
- b) v uplynulých 12 mesiacoch nebol zaznamenaný klinický dôkaz, patologický dôkaz alebo sérologický dôkaz Aujeszkyho choroby v stáde pôvodu,
- c) ak sa v stáde pôvodu vykonalo očkovanie proti Aujeszkyho chorobe, tak v posledných 12 mesiacoch mohla byť použitá len g1 detekovaná očkovacia látka,
- d) vyvážané ošípané boli v izolácii 30 dní pred premiestnením v zariadení schválenom príslušným orgánom veterinárnej správy bez priameho alebo nepriameho kontaktu s inými ošípanými,
- e) vyvážané ošípané neboli očkované,
- f) vyvážané ošípané boli podrobené ELISA testu na prítomnosť g1 protilátok v sére odobratom aspoň 21 dní po vstupe do izolácie s negatívnym výsledkom; tento test musí spĺňať štandardy uvedené v prílohe č. 9; všetky zvieratá v izolácii boli tiež vyšetrené týmto testom s negatívnym výsledkom; u zvierat starších ako štyri mesiace bol použitý test ELISA na celý vírus,
- g) vyvážané ošípané zostali v stáde pôvodu od narodenia alebo ošípané boli v stáde odoslania tri mesiace a boli od narodenia v iných stádach len rovnocenného štatútu.

(4) Ošípané určené na produkciu môžu byť vyvezené do členských štátov alebo ich regiónov uvedených v prílohe č. 8, v ktorých očkovanie proti Aujeszkyho chorobe nie je povolené, len ak sú splnené tieto požiadavky:

- a) Aujeszkyho choroba je povinne hlásená v Slovenskej republike ako štáte pôvodu ošípaných,
- b) v uplynulých 12 mesiacoch nebol zaznamenaný klinický, patologický alebo sérologický dôkaz Aujeszkyho choroby v stáde pôvodu,
- c) ošípané neboli očkované,
- d) vyšetrenie pred premiestnením sa nepožaduje, ak stádo pôvodu je súčasťou úradného programu monitorovania, v ktorom aspoň 15 % plemenných zvierat, najviac 25 zvierat je vyšetrených v priebehu roka; takéto vyšetrenie bolo rozdelené do najmenej troch približne rovnakých častí v intervale najmenej dvoma mesiacmi; premiestňovanie do stád bolo len zo stád s rovnocenným alebo vyšším štatútom a nebol zaznamenaný klinický prípad Aujeszkyho choroby v okruhu dvoch kilometrov od stáda pôvodu počas uplynulých 60 dní,
- e) vyvážané ošípané boli pred premiestnením oddelené a vzorka ošípaných bola vyšetrená podľa prílohy č. 10 počas desiatich dní pred premiestnením a podrobená testu podľa prílohy č. 9, ak stádo pôvodu nebolo súčasťou programu monitorovania podľa písmena d); všetky vyšetované zvieratá boli vyšetrené týmto testom a výsledky testov všetkých zvierat boli negatívne,
- f) vyvážané ošípané zostali v stáde pôvodu od narodenia alebo boli v stáde odoslania tri mesiace a boli od narodenia v iných stádach len rovnocenného štatútu.

(5) Ošípané uvedené v odsekoch 4 a 10 musia byť prepravené priamo na farmu určenia a musia tam zostať až do zabitia, ak príslušný orgán miesta určenia nepovolí inak. Príslušný orgán členského štátu určenia môže požadovať, aby ošípané v týchto zariadeniach išli priamo na zabitie.

(6) Ošípané určené na zabitie môžu byť vyvezené do členských štátov alebo ich regiónov uvedených v prílohe č. 8, len ak sú splnené tieto požiadavky:

- a) vyvážené ošípané boli prepravené priamo na bitúnok určenia,
- b) ak sa u vyvážaných ošípaných vykonalo očkovanie proti Aujeszkyho chorobe, použila sa len g1 detekovaná očkovacia látka,

- c) v stáde pôvodu vyvázaných ošípaných nebol zaznamenaný klinický, patologický alebo sériologický dôkaz Aujeszkyho choroby v posledných troch mesiacoch,
- d) vyvázané ošípané zostali v stáde pôvodu počas posledných 60 dní alebo od narodenia,
- e) Aujeszkyho choroba je povinne hlásená v Slovenskej republike.

(7) Ošípané, na ktoré sa vzťahujú odseky 8 až 11, môžu počas tranzitu prísť do kontaktu len s ošípanými rovnocenného zdravotného štatútu.

(8) Ošípané určené na chov môžu byť vyvezené do členských štátov alebo ich regiónov uvedených v prílohe č. 11, v ktorých očkovanie proti Aujeszkyho chorobe nie je povolené, len ak okrem požiadaviek uvedených v odseku 3 písm. a), b) a d) spĺňajú tieto požiadavky:

- a) boli podrobené ELISA testu na prítomnosť g1 protilátok v sére odobratom aspoň 21 dní po vstupe do izolácie s negatívnym výsledkom; tento test musí spĺňať štandardy uvedené v prílohe č. 9; všetky zvieratá v izolácii boli tiež vyšetrené týmto testom s negatívnym výsledkom,
- b) zostali v stáde pôvodu tri mesiace alebo od narodenia.

(9) Ošípané určené na produkciu môžu byť vyvezené do členských štátov alebo ich regiónov uvedených v prílohe č. 11, v ktorých očkovanie proti Aujeszkyho chorobe nie je povolené, ak okrem požiadaviek uvedených v odseku 4 písm. a) a b) spĺňajú tieto požiadavky:

- a) vyšetrenie pred premiestnením sa nepožaduje, ak stádo pôvodu je súčasťou úradného programu monitorovania, v ktorom aspoň 15 % plemenných zvierat, najviac 25 zvierat je vyšetrených v priebehu každého roka; takéto vyšetrenie bolo rozdelené do najmenej troch približne rovnakých častí v intervale najmenej dva mesiace; premiestňovanie do týchto stád môže byť len zo stád s rovnocenným alebo vyšším štatútom,
- b) ošípané boli pred premiestnením oddelené a vzorka ošípaných bola vyšetrená v súlade s prílohou č. 10 počas desiatich dní pred premiestnením a podrobená testu podľa prílohy č. 9, ak stádo pôvodu nie je súčasťou programu monitorovania podľa písmena a); všetky vyšetrované zvieratá boli vyšetrené,
- c) ošípané zostali v stáde pôvodu tri mesiace alebo od narodenia.

(10) Zdravotný certifikát uvedený v prílohe č. 7 musí byť doplnený pre ošípané určené do členských štátov alebo ich regiónov uvedených v prílohe č. 8 o znenie „Ošípané v súlade s rozhodnutím Komisie 93/24/EHS z 11. decembra 1992, ktoré sa týka Aujeszkyho choroby. V prípade ošípaných na chov bol použitý test ELISA proti celému vírusu ELISA na g1 protilátky.“.

(11) Zdravotný certifikát uvedený v prílohe č. 7 musí byť doplnený pre ošípané určené do členských štátov a ich regiónov uvedených v prílohe č. 11 o znenie: „Ošípané na chov v súlade s rozhodnutím Komisie 93/244“ alebo „ošípané určené na produkciu v súlade s rozhodnutím Komisie 93/244/EHS.“.

§ 11

(1) Príslušný orgán veterinárnej správy pred schválením strediska na zhromaždenie zvierat overí, či stredisko na zhromaždenie

- a) je pod kontrolou úradného veterinárneho lekára, ktorý najmä overí splnenie ustanovenia § 4 ods.1 a 2,
- b) je umiestnené v oblasti, ktorá nepodlieha zákazu alebo obmedzeniu v súlade s veterinárnymi požiadavkami,
- c) je vyčistené a dezinfikované pred použitím podľa pokynov úradného veterinárneho lekára,
- d) vzhľadom na kapacitu zvierat má

1. zariadenie určené výhradne na tento účel, ak je použité ako stredisko na zhromažďovanie zvierat,
  2. vhodné zariadenia na nakladanie, vykladanie a primerané ustajnenie pre zvieratá na vhodnej úrovni, na ich napájanie a kŕmenie a na poskytnutie potrebného ošetrovania pre ne; takéto zariadenia musia byť ľahko čistiteľné a dezinfikovatelné,
  3. vhodné inšpekčné zariadenia,
  4. vhodné izolačné zariadenia,
  5. vhodné vybavenie na čistenie a dezinfekciu miestností a nákladných vozidiel,
  6. primerané skladovacie priestory na krmivo, odpady, podstielku a hnoj,
  7. primeraný systém na zber odpadovej vody,
  8. zabezpečenú kanceláriu pre úradného veterinárneho lekára,
- e) prijímať len zvieratá, ktoré sú identifikované a ktoré pochádzajú zo stád úradne uznaných bez tuberkulózy, brucelózy a enzootickej bovinnej leukózy alebo zvieratá na zabitie, ktoré spĺňajú požiadavky tohto nariadenia, najmä § 6 ods. 3; vlastník alebo osoba zodpovedná za stredisko musí zabezpečiť, aby zvieratá boli pri prijatí riadne identifikované a sprevádzané zdravotnými dokladmi alebo vhodnými certifikátmi pre príslušné druhy a kategórie zvierat,
- f) je pravidelne kontrolované, aby sa priebežne zaistilo splnenie požiadaviek na jeho schválenie.¹⁹⁾

(2) Vlastník alebo osoba zodpovedná za stredisko na zhromažďovanie zvierat je povinný na základe sprievodných dokladov zvierateľa alebo identifikačných čísiel, alebo označení zvierat zaznamenať do registra alebo do databázy a uchovávať najmenej po dobu troch rokov tieto informácie:

- a) meno a priezvisko vlastníka, pôvod zvierateľa, dátum jeho príjmu a odchodu, číslo a identifikáciu hovädzieho dobytku alebo registračné číslo chovu pôvodu alebo stáda pôvodu ošípaných prijímaných do strediska a ich navrhované miesto určenia,
- b) registračné číslo prepravcu²⁰⁾ a evidenčné číslo nákladného auta, ktoré doviezlo zvieratá do strediska alebo ich z neho odviezlo.

(3) Schválenie strediska na zhromažďovanie zvierat²¹⁾ sa môže obmedziť na niektoré druhy zvierat alebo na zvieratá na chov, produkciu alebo na zabitie.

(4) Príslušný orgán veterinárnej správy môže pozastaviť alebo zrušiť schválenie strediska na zhromažďovanie zvierat, ak ide o nesplnenie požiadaviek tohto nariadenia alebo osobitných predpisov²³⁾ vo vzťahu k zdravotným obmedzeniam. Schválenie môže byť obnovené, ak sa príslušný orgán veterinárnej správy presvedčí, že stredisko pre zhromažďovanie zvierat spĺňa požiadavky podľa tohto nariadenia.

(5) Príslušný orgán veterinárnej správy zabezpečí, aby prevádzkujúce strediská na zhromažďovanie mali dostatok schválených veterinárnych lekárov na vykonávanie všetkých povinností.

§ 12

(1) Kontrolou podľa osobitného predpisu²⁴⁾ príslušný orgán veterinárnej správy overí, že prepravcovia uvedení v osobitnom predpise²⁵⁾ spĺňajú tieto dodatočné požiadavky:

- a) na dopravu zvierat používajú dopravné prostriedky, ktoré
  1. sú skonštruované tak, aby výkaly zvierat, odpadky, podstielka alebo krmivo nevytekali alebo nevypadávali z vozidla,

2. čistia a dezinfikujú bezodkladne po každej preprave zvierat alebo produktov, ktoré by mohli mať vplyv na zdravie zvierat, a ak je to potrebné, pred každým novým nakladaním zvierat, pričom sa použijú dezinfekčné prostriedky úradne povolené príslušným orgánom veterinárnej správy,

b) majú vhodné čistiace alebo dezinfekčné zariadenia schválené príslušným orgánom veterinárnej správy vrátane zariadení na skladovanie podstielky, odpadu a hnoja alebo poskytnú písomné dôkazy, že tieto činnosti sú zabezpečené trefou stranou schválenou príslušným orgánom veterinárnej správy.

(2) Prepravca je povinný zabezpečiť pre každé vozidlo používané na prepravu zvierat vedenie a uchovávanie záznamov najmenej počas troch rokov obsahujúcich tieto informácie:

- a) miesto a dátum nakládky, meno a priezvisko alebo obchodný názov a adresu chovu alebo strediska na zhromažďovanie zvierat, kde sa zvieratá nakladajú,
- b) miesto a dátum dodávky, meno a priezvisko alebo obchodný názov a adresu príjemcu,
- c) druhy a počet prepravovaných zvierat,
- d) dátum a miesto dezinfekcie,
- e) podrobné údaje o sprievodnej dokumentácii.

(3) Prepravca je povinný zabezpečiť, aby sa zásielka alebo zvieratá v čase medzi opustením chovu alebo strediska na zhromažďovanie zvierat ich pôvodu a príchodom na miesto určenia nedostali do kontaktu so zvieratami, ktoré majú nižší zdravotný štatút.

(4) Prepravca je povinný záväzne písomne vyhlásiť, že

- a) prijme opatrenia potrebné na splnenie tohto nariadenia, najmä tohto paragrafu, a dokumentáciu, ktorá musí sprevádzať zvieratá,
- b) preprava zvierat je zverená zamestnancom, ktorí majú potrebné schopnosti, odbornú spôsobilosť a vedomosti.

(5) Ak prepravca nesplní požiadavky podľa odsekov 1 až 4, platia opatrenia podľa osobitného predpisu,²⁶⁾ týkajúce sa zdravia zvierat.

§ 13

(1) Sprostredkovateľ musí byť registrovaný a schválený^{26a)} a musí mu byť pridelené úradné číslo príslušným orgánom veterinárnej správy a je povinný splniť tieto požiadavky:

- a) obchodovať len so zvieratami, ktoré sú identifikované a pochádzajú zo stád, ktoré sú úradne uznané bez tuberkulózy, brucelózy a enzootickej bovinnej leukózy, alebo so zvieratami na zabitie spĺňajúcimi požiadavky tohto nariadenia a najmä § 6 ods. 3; sprostredkovateľ musí zabezpečiť, aby zvieratá boli riadne identifikované a sprevádzané zdravotnými dokladmi alebo vhodnými certifikátmi pre príslušné druhy zvierat,
- b) zaznamenať na základe sprievodných dokladov pre zvieratá alebo identifikačných čísiel, alebo označení zvierat do registra alebo do databázy a uchovávať najmenej počas troch rokov tieto informácie:
  - 1. meno a priezvisko vlastníka, pôvod zvierat, dátum nákupu, kategórie, počet a identifikačné čísla hovädzieho dobytku alebo registračné číslo chovu pôvodu, alebo stáda pôvodu nakúpených ošípaných,
  - 2. registračné číslo prepravcu a evidenčné číslo nákladného auta dovážajúceho a odvážajúceho zvieratá,
  - 3. meno a priezvisko, adresu nákupcu a miesto určenia zvierat,

4. kópiu plánov prepravy a poradové číslo zdravotného certifikátu, ak je to vhodné,
- c) ak drží zvieratá vo svojich zariadeniach, zabezpečí, aby
1. zamestnanci, ktorí sa starajú o zvieratá, boli špeciálne školení o uplatňovaní požiadaviek tohto nariadenia a o starostlivosti a ochrane zvierat,
  2. kontroly a testy na zvieratách pravidelne vykonával úradný veterinárny lekár na zabezpečenie všetkých potrebných opatrení na zabránenie rozšíreniu choroby.

(2) Príslušný orgán veterinárnej správy môže povoliť uvedenie označených zvierat, ktoré nespĺňajú podmienky uvedené v odseku 1 písm. a), na trh, len ak sú dodané priamo na bezodkladné zabitie na bitúnok v Slovenskej republike, ak je krajinou pôvodu týchto zvierat, bez toho aby prešli cez zariadenia sprostredkovateľa na zabránenie rozšíreniu chorôb. Príslušný orgán veterinárnej správy nariadi potrebné opatrenia na zabezpečenie presunu týchto chorých zvierat na bitúnok bez kontaktu s inými zvieratami a ich zabitie oddelene od ostatných zvierat.

(3) Budovy, ktoré používa sprostredkovateľ v súvislosti so svojou obchodnou činnosťou, musia byť zaregistrované,²¹⁾ vybavené číslom schválenia príslušným orgánom veterinárnej správy a musia spĺňať tieto požiadavky:

- a) byť pod kontrolou úradného veterinárneho lekára,
- b) byť umiestnené v oblasti, ktorá nepodlieha zákazom alebo obmedzeniam nariadeným v súlade s veterinárnymi požiadavkami,
- c) mať
1. vhodné zariadenia dostatočnej kapacity, najmä inšpekčné zariadenia a izolačné zariadenia, aby sa všetky zvieratá dali izolovať, ak ide o ohnisko nákazlivej choroby,
  2. vhodné zariadenia na vykladanie zvierat, a kde je to potrebné, primerané ustajnenie pre zvieratá na vhodnej úrovni na ich napájanie a kŕmenie a na poskytnutie potrebného ošetrovania; takéto zariadenia musia byť ľahko čistiteľné a dezinfikovateľné,
  3. vhodné miesto na zachytenie podstielky, odpadu a hnoja,
  4. vhodný systém na zachytávanie odpadovej vody,
- d) byť pred použitím vyčistené a vydezinfikované podľa pokynov úradného veterinárneho lekára.

(4) Príslušný orgán veterinárnej správy môže pozastaviť alebo zrušiť schválenie podľa odseku 1 v prípade nesplnenia požiadaviek tohto nariadenia alebo osobitných predpisov vo vzťahu k zdravotným obmedzeniam. Schválenie môže byť obnovené, ak sa príslušný orgán veterinárnej správy presvedčí, že sprostredkovateľ spĺňa požiadavky podľa tohto nariadenia.

(5) Príslušný orgán veterinárnej správy vykonáva pravidelné kontroly na zabezpečenie dodržiavania ustanovení tohto nariadenia.

§ 14

(1) Príslušný orgán môže zaviesť systém siete dohľadu.

(2) Systém siete dohľadu zahŕňa

- a) stáda,
- b) vlastníka alebo každú inú fyzickú osobu alebo právnickú osobu zodpovednú za chov,
- c) schváleného veterinárneho lekára alebo úradného veterinárneho lekára zodpovedného za chov,
- d) orgány veterinárnej správy,

- e) štátne veterinárne laboratória alebo iné laboratórium schválené príslušným orgánom veterinárnej správy.
- f) počítačovú databázu.

(3) Úradní veterinárni lekári na bitúnkoch a schválených strediskách na zhromažďovanie zvierat sú napojení na systém siete dohľadu.

(4) Cieľom systému siete dohľadu je vykonávať úradnú klasifikáciu chovov, udržiavať túto klasifikáciu pravidelnou kontrolou, zhromažďovať epizootologické údaje a vykonávať monitoring chorôb, aby zabezpečil súlad s požiadavkami tohto nariadenia a osobitných predpisov²³⁾ vo vzťahu k zdravotným obmedzeniam.

(5) Po zavedení systému siete dohľadu podľa odseku 1 je tento povinný pre všetky chovy na území Slovenskej republiky. Ak systém siete dohľadu je zavedený, príslušný orgán veterinárnej správy môže povoliť zriadenie siete dohľadu len na časti územia vytvorenej z jedného regiónu alebo niekoľkých priľahlých regiónov.

(6) Ak sa povolí výnimka podľa odseku 5, premiestnenie zvierat do časti územia so zavedenou sieťou dohľadu z iných regiónov, ktoré nie sú súčasťou systému siete dohľadu, podlieha tomuto nariadeniu.

(7) Príslušný orgán veterinárnej správy určí povinnosti a práva pre schválených veterinárnych lekárov, vlastníkov alebo osoby zodpovedné za chovy a ďalších účastníkov v systéme siete dohľadu vrátane osôb, ktoré sú zodpovedné za vystavenie zdravotných certifikátov.

(8) Príslušný orgán veterinárnej správy zabezpečí, aby povinnosti uvedené v odseku 7 zahŕňali tieto požiadavky:

- a) každý vlastník chovu alebo osoba za chov zodpovedná musí
  1. zabezpečiť na základe zmluvy služby schváleného veterinárneho lekára,
  2. bezodkladne zavolať veterinárneho lekára schváleného pre chov, ak má podozrenie na výskyt infekčnej choroby alebo choroby podliehajúcej hláseniu,
  3. oznámiť schválenému veterinárnemu lekárovi všetky prísuny zvierat do jeho chovu,
  4. izolovať zvieratá predtým, než ich zaradí do svojho chovu, aby sa schválenému veterinárnemu lekárovi umožnilo vykonať kontrolu vrátane prípadného vykonania testov v záujme udržania štatútu chovu,
- b) schválení veterinárni lekári musia byť pod kontrolou príslušného orgánu a musia spĺňať tieto požiadavky:
  1. požiadavky na výkon veterinárneho povolania,²⁷⁾
  2. nesmú mať finančné záujmy alebo blízky príbuzenský vzťah s vlastníkom alebo osobou zodpovednou za chov,
  3. mať náležité vedomosti v oblasti zdravia zvierat, ktoré sa vzťahujú na zvieratá príslušných druhov, najmä
    - 3.1. pravidelne si obnovovať vedomosti, najmä ak ide o príslušné veterinárne požiadavky,
    - 3.2. spĺňať požiadavky určené príslušným orgánom veterinárnej správy na zabezpečenie riadneho fungovania siete dohľadu,
    - 3.3. vlastníkovi chovu alebo osobe zodpovednej za chov poskytnúť informácie a pomoc na zabezpečenie opatrení na zachovanie štatútu chovu, najmä na základe programov²⁸⁾ schválených príslušným orgánom,
    - 3.4. zabezpečiť súlad s požiadavkami, ktoré sa týkajú,

- 3.4.1. identifikácie a zdravotnej certifikácie zvierat stáda, zvierat zaradených do stáda a zvierat z obchodu,
- 3.4.2. povinného podávania správ o infekčných chorobách zvierat a o inom rizikovom faktore pre zdravie zvierat alebo ochranu zvierat a v záujme ochrany zdravia ľudí,
- 3.4.3. určenia príčiny úhynu zvierat, ak je to možné, a miest určenia tiel uhynutých zvierat,
- 3.4.4. hygienických požiadaviek na stáda a výrobné prevádzkarne živočíšnej výroby,

c) počítačová databáza musí obsahovať tieto informácie:

1. pre zviera

- 1.1. jedinečný identifikačný kód alebo jedinečné identifikačné kódy, ak ide o prípady uvedené v osobitnom predpise,^{28a)}
- 1.2. dátum narodenia,
- 1.3. pohlavie,
- 1.4. plemeno alebo farba srsti,
- 1.5. identifikačný kód matky, alebo ak ide o zviera dovezené z tretej krajiny, jedinečný identifikačný kód individuálneho prostriedku identifikácie pridelený podľa osobitného predpisu,⁸⁾
- 1.6. identifikačné číslo chovu, kde sa zviera narodilo,
- 1.7. identifikačné čísla všetkých chovov, kde bolo zviera držané, a dátumy každej zmeny chovu,
- 1.8. dátum uhynutia alebo dátum zabitia,
- 1.9. druh elektronického identifikátora, ak je ním zviera označené.

2. pre chov

- 2.1. identifikačné číslo pozostávajúce z nie viac ako 12 číslíc okrem kódu krajiny,
- 2.2. meno a priezvisko a adresu chovateľa,

3. databáza musí umožňovať poskytnutie týchto podrobností:

- 3.1. identifikačné číslo zvierat druhu hovädzieho dobytku prítomných v chove alebo ak ide o skupinu zvierat druhov ošípaných, registračné číslo chovu pôvodu alebo stáda pôvodu a číslo zdravotného certifikátu, kde je to vhodné,
- 3.2. zoznam všetkých zmien chovu pre zviera druhu hovädzieho dobytku, počínajúc chovom narodenia alebo chovom dovozu, ak ide o zviera dovezené z tretích krajín; pre skupiny ošípaných registračné číslo ostatného chovu alebo ostatného stáda a pre zvieratá dovezené z tretích krajín chov dovozu.

(9) Podrobnosti uvedené v odseku 8 písm. c) tretom bode sa uchovávajú v databáze najmenej tri roky od smrti hovädzieho dobytku alebo najmenej tri roky od vykonania záznamu; ak ide o záznamy pre ošípané, na ošípané sa vzťahuje len odsek 8 písm. c) druhý bod a tretí bod.

(10) Register chovu ošípaných, na ktorý sa vzťahuje ustanovenie odseku 8 písm. c) druhého bodu, musí obsahovať tieto informácie:

- a) kód krajiny a identifikačné číslo, ktoré pozostáva z nie viac ako 12 číslíc, okrem kódu krajiny,
- b) adresu chovu,
- c) meno a priezvisko a adresu osoby zodpovednej za zvieratá,
- d) geografické súradnice alebo rovnocenné geografické označenie chovu,

e) dátové pole, do ktorého príslušný orgán veterinárnej správy môže zadávať zdravotné informácie, napríklad obmedzenie premiestňovania, štatút alebo iné informácie v kontexte s národnými programami.

(11) Okrem informácií uvedených v odseku 10 register chovu ošípaných môže obsahovať

- a) typ produkcie,
- b) kapacitu,
- c) meno a priezvisko a adresu vlastníka chovu,
- d) meno a priezvisko a adresu osoby zodpovednej za zdravotné opatrenia,
- e) iné informácie požadované príslušným orgánom veterinárnej správy.

(12) Príslušný orgán veterinárnej správy môže, ak si to vyžaduje funkčnosť systému siete dohľadu, vymedziť zodpovednosť schválených veterinárnych lekárov na určitý počet chovov alebo na určitú zemepisnú oblasť.

(13) Príslušný orgán veterinárnej správy zostaví zoznamy schválených veterinárnych lekárov a schválených chovov, ktorí patria do siete dohľadu. Ak príslušný orgán veterinárnej správy zistí, že účastník siete už nespĺňa požiadavky na systém siete dohľadu, pozastaví alebo odvolá schválenie. Týmto nie je dotknutý osobitný predpis.²⁹⁾

(14) Účastníci siete dohľadu okrem tých, ktorí sú uvedení v odseku 8 písm. a) a b), sú zodpovední príslušnému orgánu veterinárnej správy. Príslušný orgán veterinárnej správy zodpovedá za vytvorenie siete dohľadu a musí vykonávať pravidelné kontroly na účel zabezpečenia jej riadneho fungovania.

(15) Hlavný veterinárny lekár najskôr po 12 mesiacoch od zavedenia systému siete dohľadu požiada Európsku komisiu o jeho schválenie.

(16) Príslušný orgán veterinárnej správy na území so systémom siete dohľadu môže rozhodnúť, že sa neuplatnia ustanovenia § 3 ods. 2 písm. a) druhého bodu na premiestňovanie zvierat podľa tohto nariadenia v rámci jeho vlastného územia.

(17) Financovanie systému siete dohľadu sa ustanoví podľa osobitného predpisu.³⁰⁾

§ 15

(1) Ak sa potvrdí, že sa nedodržia ustanovenia tohto nariadenia, príslušný orgán veterinárnej správy miesta, v ktorom k zisteniu došlo, prijme všetky vhodné opatrenia na ochranu zdravia zvierat a zabránenie rozšíreniu choroby.

(2) Príslušný orgán veterinárnej správy môže v závislosti od okolností nariadiť tieto opatrenia:

- a) dokončiť cestu alebo vrátiť zvieratá na miesto ich odoslania najkratšou cestou, ak takýto spôsob konania neohrozí zdravie zvierat alebo ochranu zvierat,
- b) držať zvieratá vo vhodnom ustajnení s primeranou starostlivosťou, ak ide o prerušenie cesty,
- c) zabiť zvieratá, miesto určenia a použitie takýchto zvierat po zabití sa riadi podľa osobitných predpisov,³¹⁾ ak nie je možné potvrdiť zdravotný štatút zvierat alebo ak by mohli byť rizikom pre zdravie zvierat alebo zdravie ľudí; vlastníkovi alebo jeho zástupcovi sa môže poskytnúť regularizačná doba, predtým než sa použije táto konečná možnosť. V takom prípade sa uplatnia ustanovenia odseku 3.

(3) Hlavný veterinárny lekár bezodkladne oznámi príslušnému orgánu členského štátu pôvodu porušenie požiadaviek podľa tohto nariadenia.

(4) Príslušné orgány veterinárnej správy spolupracujú s príslušnými orgánmi členských štátov pri vykonávaní tohto nariadenia.

(5) Ustanoveniami odsekov 1 až 4 nie je dotknutý osobitný predpis.³⁴⁾

§ 16

V počítačovej databáze podľa § 14 ods. 8 písm. c) musia byť pri každom samostatnom premiestnení ošípaných zaznamenané tieto informácie:

- a) počet premiestnených ošípaných,
- b) identifikačné číslo chovu alebo stáda odoslania,
- c) identifikačné číslo chovu alebo stáda určenia,
- d) dátum odoslania ošípaných,
- e) dátum príchodu ošípaných.

§ 17

Pravidlá ustanovené podľa osobitného predpisu³⁵⁾ platia najmä pre kontroly v mieste pôvodu, pre organizáciu kontrol a následné kontroly a kontroly vykonané príslušným orgánom v mieste určenia a pre mimoriadne núdzové opatrenia, ktoré sa musia zaviesť.

§ 18

(1) Ustanovenie § 3 ods. 2 písm. a) prvého bodu a písmen b) až d) a § 4, 6, 7, 11 až 13 sa primerane vzťahujú na premiestňovanie zvierat medzi chovmi na území Slovenskej republiky podľa tohto nariadenia.

(2) Podmienkou premiestnenia medzi chovmi na území Slovenskej republiky je vystavenie sprievodného dokladu o klasifikácii chovu podľa osobitného predpisu.³⁶⁾

§ 18a

Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2016

Údaje zvierat podľa § 14 ods. 8 písm. c) prvého bodu sa v počítačovej databáze uvádzajú od 18. júla 2019.

§ 19

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2003 s výnimkou § 5 ods. 1, § 5 ods. 3 písm. b), § 5 ods. 4 písm. b), § 5 ods. 7 a 8 a § 10 ods. 3 až 11, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom nadobudnutia platnosti Zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 280/2003 Z. z.

Zoznam preberaných a vykonávaných právne záväzných aktov Európskej únie

1. Smernica Rady 64/432/EEC z 26. júna 1964 o zdravotných problémoch majúcich vplyv na obchod s hovädzím dobytkom a ošípanými vo vnútri spoločenstva (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 121, 29. 7. 1964, str. 1977/64) v znení nariadenia Rady (ES) č. 21/2004 (Ú. v. EÚ L 3, 5. 1. 2004), nariadenia Rady (ES) č. 1/2005 (Ú. v. EÚ L 3, 5.1.2005), rozhodnutia Komisie 2006/911/ES (Ú. v. EÚ L 346, 9. 12. 2006), smernice Rady 2006/104/ES (Ú. v. EÚ L 363, 20. 12. 2006), rozhodnutia Komisie 2007/729/ES (Ú. v. EÚ L 294, 13. 11. 2007).
smernice Rady 72/462/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 302, 31. 12. 1972, str. 28 - 57),
rozhodnutie Rady č. 73/101/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 2, 1. 1. 1973, str. 1 - 27),
smernice Rady 75/379/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 172, 3. 7. 1975, str. 17),
smernice Rady 77/98/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 26, 31. 1. 1977, str. 81 - 84),
rozhodnutie Komisie 78/78/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 25, 31. 1. 1978, str. 58),
smernice Rady 80/1274/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 375, 31. 12. 1980, str. 75),
smernice Rady 82/893/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 378, 31. 12. 1982, str. 57),
smernice Rady 84/336/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 177, 4. 7. 1984, str. 22),
smernice Rady 84/643/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 339, 27. 12. 1984, str. 22),
smernice Rady 85/586/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 372, 31. 12. 1985, str. 44 - 45),
smernice Rady 87/231/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 99, 11. 4. 1987, str. 18 - 19),
smernice Rady 87/489/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 280, 31. 10. 1987, str. 28 - 29),
smernice Rady 89/662/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 395, 30. 12. 1989, str. 13 - 22),
smernice Rady 90/423/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 224, 18. 8. 1990, str. 13 - 18),
smernice Rady 90/4252/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 224, 18. 8. 1990, str. 29 - 41),
smernice Rady 91/687/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 377, 31. 12. 1991, str. 16 - 17),
smernice Rady 92/65/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 268, 14. 9. 1992, str. 54 - 72),
smernice Rady 92/102/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 355, 5. 12. 1992, str. 32 - 36),
rozhodnutia Komisie 93/42/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 16, 25. 1. 1993, str. 50),
smernice Rady 97/12/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 109, 25. 4. 1997, str. 1 - 37),
smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/15/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 105, 3. 5. 2000, str. 34 - 35),
smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/20/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 163, 4. 7. 2000, str. 35 - 36),
rozhodnutia Komisie 2001/298/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 102, 12. 4. 2001, str. 63 - 68),

nariadenia Komisie 2002/535/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 80, 23. 3. 2002 str. 22 - 28),

nariadenia Komisie 2002/1226/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 179, 9. 7. 2002, str. 13 - 18).

2. Rozhodnutie Komisie 2001/618/ES z 23. júla 2001 o dodatočných zárukách v obchode s ošípanými vo vnútri Spoločenstva, čo sa týka Aujeszkeho choroby, o kritériách na poskytovanie informácií o tejto chorobe a o zrušení rozhodnutia 93/24/EHS a 93/244/EHS (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/ zv. 33).
3. Rozhodnutie Komisie 2003/467/ES z 23. júna 2003 ustanovujúce úradný status stád hovädzieho dobytku bez výskytu tuberkulózy, brucelózy a enzootickej bovinnej leukózy v niektorých členských štátoch a regiónoch členských štátov (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/ zv. 39).
4. Rozhodnutie Komisie 2000/678/EC z 23. októbra 2000, ktoré stanovuje podrobné pravidlá na registráciu chovov v národných databázach pre ošípané, tak ako to predpokladá smernica Rady 64/432/EEC (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 281, 07. 11. 2000, s. 16).
5. Smernica Rady 2008/73/ES z 15. júla 2008, ktorou sa zjednodušujú postupy zostavovania zoznamov a uverejňovania informácií vo veterinárnej a zootechnickej oblasti a ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 64/432/EHS, 77/504/EHS, 88/407/EHS, 88/661/EHS, 89/361/EHS, 89/556/EHS, 90/426/EHS, 90/427/EHS, 90/428/EHS, 90/429/EHS, 90/539/EHS, 91/68/EHS, 91/496/EHS, 92/35/EHS, 92/65/EHS, 92/66/EHS, 92/119/EHS, 94/28/ES, 2000/75/ES, rozhodnutie 2000/258/ES a smernice 2001/89/ES, 2002/60/ES a 2005/94/ES (Ú. v. EÚ L 219, 14. 8. 2008).
6. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/64/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa mení smernica Rady 64/432/EHS, pokiaľ ide o počítačové databázy, ktoré sú súčasťou sietí dohľadu v členských štátoch (Ú. v. EÚ, L 189, 27. 6. 2014).

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 280/2003 Z. z.

ČASŤ I

Stádo hovädzieho dobytká úradne uznané bez tuberkulózy

Na účely tejto časti sa pod hovädzím dobytkom rozumie všetok hovädzí dobytok s výnimkou zvierat zúčastňujúcich sa na kultúrnych a športových podujatiach.

1. Stádo hovädzieho dobytká je úradne uznané bez tuberkulózy, ak
  - a) sú zvieratá bez klinických príznakov tuberkulózy,
  - b) hovädzí dobytok starší ako šesť týždňov reaguje negatívne na najmenej dva úradné intradermálne tuberkulínové testy vykonané v súlade s prílohou č. 3; prvý test šesť mesiacov po eliminovaní infekcie v stáde a druhý o šesť mesiacov neskôr, alebo ak stádo pozostáva len zo zvierat s pôvodom v stádach úradne uznaných bez tuberkulózy, prvý test sa vykoná aspoň 60 dní po vytvorení stáda a druhý sa nevyžaduje,
  - c) po vykonaní prvého testu uvedeného v písmene b) sa do stáda nezaradí žiadny hovädzí dobytok starší ako šesť týždňov, ak nereaguje negatívne na intradermálny tuberkulínový test vykonaný a vyhodnotený v súlade s prílohou č. 3 a uskutočnený buď 30 dní pred dátumom alebo 30 dní po dátume jeho zaradenia do stáda; v druhom prípade sa zvierata fyzicky izoluje od ostatných zvierat v stáde takým spôsobom, ktorý vylúči priamy alebo nepriamy kontakt s ostatnými zvieratami, kým sa nepreukáže negatívny výsledok; príslušný orgán veterinárnej správy však vykonanie tohto testu nemusí požadovať na premiestnenie zvierat na jeho vlastnom území, ak zvierata pochádzajú zo stáda úradne uznaného bez tuberkulózy okrem prípadu, v ktorom príslušný orgán od 1. januára 1998 až do obdržania štatútu regiónu úradne uznaného bez tuberkulózy vyžadoval, aby sa tieto testy vykonávali na zvieratách premiestňovaných medzi stádami zúčastňujúcimi sa na systéme dohľadu uvedenom v § 14.
2. Stádo hovädzieho dobytká si štatút stáda úradne uznaného bez tuberkulózy udrží, ak
  - a) sa naďalej uplatňujú podmienky opísané v bode 1 písm. a) a c),
  - b) zvieratá premiestňované do chovu pochádzajú zo stád, ktoré majú štatút stáda úradne uznaného bez tuberkulózy,
  - c) sa zvieratá v chove s výnimkou teliat mladších ako šesť týždňov, ktoré sa v chove narodili, každoročne podrobujú obvyklým tuberkulínovým testom podľa prílohy č. 3,
  - d) príslušný orgán môže pre štát alebo časť štátu, kde stáda hovädzieho dobytká podliehajú úradnému programu boja proti tuberkulóze, zmeniť frekvenciu rutinných testov nasledovne:
    1. ak priemer stanovený 31. decembra každého roka ročného percenta stád hovädzieho dobytká, u ktorých sa potvrdila infekcia na tuberkulózu, nepredstavuje počas dvoch posledných ročných kontrolných období viac než 1 % všetkých stád v rámci definovanej oblasti, interval medzi rutinnými testmi stád sa môže predĺžiť na dva roky a býky vo výkrme v rámci izolovanej epidemiologickej jednotky sa môžu z tuberkulínácie vyňať za predpokladu, že pochádzajú zo stáda úradne uznaného bez tuberkulózy a že príslušný orgán veterinárnej správy zaručí, že býky na výkrme sa nepoužijú na chov, ale pôjdu priamo na zabitie,
    2. ak priemer ustanovený 31. decembra každého roka ročného percenta stád hovädzieho dobytká, u ktorých sa potvrdila infekcia na tuberkulózu, nepresahuje počas dvoch posledných dvojročných kontrolných období 0,2 % všetkých stád v rámci definovanej oblasti, interval medzi rutinnými testmi stád sa môže predĺžiť na tri roky alebo vek, v ktorom sa zvieratá musia týmto testom podrobiť, sa môže zvýšiť na 24 mesiacov,
    3. ak priemer ustanovený 31. decembra každého roka ročného percenta stád hovädzieho dobytká, u ktorých sa potvrdila infekcia na tuberkulózu, nepresahuje počas dvoch posledných kontrolných trojročných období 0,1 % všetkých stád v rámci definovanej oblasti, interval medzi rutinnými testmi stád sa môže predĺžiť na štyri roky, alebo za

predpokladu, že sa splnia tieto podmienky, príslušný orgán veterinárnej správy nemusí požadovať testovanie stád na tuberkulózu:

3.1. pred zaradením do stáda sa všetok hovädzí dobytok podrobil intradermálnemu tuberkulínovému testu s negatívnymi výsledkami alebo

3.2. všetok zabitý hovädzí dobytok bol vyšetrený na nálezy tuberkulózy a všetky tieto nálezy sa predložili na histopatologické a bakteriologické vyšetrenie tuberkulózy. Ak sa úroveň chorobnosti zvýši, príslušný orgán môže v prípade štátu alebo jeho časti frekvenciu tuberkulínových testov zvýšiť.

3A. Štatút stáda úradne uznaného bez tuberkulózy sa pozastaví, ak

a) sa už neplnia podmienky uvedené v bode 2 alebo

b) jedno zviera alebo viac zvierat pozitívne reagovalo na tuberkulínový test, alebo pri prehliadke po zabití vzniklo podozrenie na prípad tuberkulózy. Ak je zviera považované za pozitívneho reagenta, bude zo stáda odstránené a zabité. Vykoná sa primeraná prehliadka po zabití, laboratórne a epidemiologické vyšetrenia pozitívne reagujúceho jedinca alebo u jatočného tela podozrivého zvierata. Štatút stáda zostane naďalej pozastavený, pokiaľ sa neukončia všetky laboratórne skúšky; ak sa prítomnosť tuberkulózy nepotvrdí, môže sa po teste všetkých zvierat starších ako šesť týždňov s negatívnymi výsledkami uskutočnenom aspoň 42 dní po odstránení zvierat, ktoré reagovali pozitívne, pozastavenie štatútu stáda úradne bez výskytu tuberkulózy odvolať, alebo

c) stádo zahŕňa zvieratá s nevyriešeným štatútom opísaným v prílohe č. 3. V tomto prípade štatút stáda zostane pozastavený, pokiaľ sa štatút zvierat nevyjasní. Tieto zvieratá sa musia od ostatných zvierat v stáde izolovať, kým sa nevyjasní ich štatút buď ďalším testom po 42 dňoch, alebo skúškou po zabití, alebo laboratórnou skúškou,

d) ako výnimka z požiadaviek podľa písmena c) v štáte, kde príslušný orgán veterinárnej správy vykonáva obvyklé testovanie stáda s využitím simultánneho tuberkulínového testu opísaného v prílohe č. 3, ak ide o stádo, kde sa počas aspoň troch rokov nevyskytli žiadne potvrdené pozitívne reagujúce zvieratá, môže príslušný orgán veterinárnej správy rozhodnúť neobmedziť pohyb iných zvierat v stáde za predpokladu, že štatút dubiózne reagujúcich zvierat sa vyrieši ďalším testom po 42 dňoch a že žiadne zvieratá z farmy nemôžu byť uvedené na trh v rámci výmen, pokiaľ sa nevyrieši štatút každého dubiózne reagujúceho zvierata. Ak pri tomto ďalšom teste bude zviera pozitívne reagovať alebo reagovať dubiózne, uplatnia sa podmienky písmena b). Ak sa následne výskyt choroby potvrdí, musia sa všetky zvieratá premiestnené z chovu od posledného negatívneho testu stáda vysledovať a vyšetriť.

3B. Štatút stáda úradne bez výskytu tuberkulózy sa zruší, ak sa potvrdí prítomnosť tuberkulózy izolovaním *M. bovis* laboratórnym vyšetrením.

Príslušný orgán môže štatút zrušiť, ak

a) sa už neplnia podmienky opísané v bode 2 alebo

b) sú viditeľné klasické lézie tuberkulózy pri vyšetrení po zabití, alebo

c) sa epizootologickým vyšetrením zistí pravdepodobnosť infekcie,

d) alebo z iných dôvodov, ktoré sa považujú za potrebné na účel kontroly tuberkulózy hovädzieho dobytku.

Vysledovanie a kontrolu stáda, ktoré sa považuje za epizootologicky príbuzné, uskutoční príslušný orgán veterinárnej správy. Štatút stáda úradne uznaného bez tuberkulózy zostáva zrušený, pokiaľ sa neukončí čistenie a dezinfekcia zariadení a príslušenstva a pokiaľ zvieratá staršie ako šesť týždňov nereagujú negatívne na najmenej dva po sebe idúce tuberkulínové testy, prvý nie menej ako 60 dní a druhý nie menej než 4 mesiace a nie viac než 12 mesiacov po odstránení posledného pozitívneho reagenta.

4. Slovenská republika alebo jej časť môže byť vyhlásená Európskou komisiou za štát alebo časť štátu úradne uznaný bez tuberkulózy, ak spĺňa tieto podmienky:

a) percento stád hovädzieho dobytku, u ktorých sa potvrdila infekcia na tuberkulózu, neprekročilo 0,1 % ročne zo všetkých stád počas šiestich po sebe idúcich rokov a aspoň 99,9 % stád každoročne dosahuje štatút stáda úradne uznaného bez výskytu tuberkulózy

počas šiestich po sebe idúcich rokov, výpočet tohto druhého percenta sa uskutoční 31. decembra každého kalendárneho roka,

- b) každý kus hovädzieho dobytku je identifikovaný v súlade s osobitným predpisom¹⁾ a
  - c) všetok zabitý hovädzí dobytok sa podrobí úradnému vyšetreniu po zabití,
  - d) dodržiavajú sa postupy na pozastavenie a zrušenie štatútu stáda úradne uznaného bez tuberkulózy.
5. Slovenská republika alebo jej časť si zachová štatút štátu alebo časti štátu úradne uznaného bez tuberkulózy, ak sa naďalej dodržiavajú podmienky uvedené v bode 4 písm. a) až d). Ak však existuje dôkaz o významnej zmene situácie vzhľadom na tuberkulózu v štáte alebo jeho časti, ktorá bola uznaná za štát alebo jeho časť úradne uznanej bez tuberkulózy, môže komisia prijať rozhodnutie pozastavujúce alebo zrušujúce štatút, pokiaľ sa nespĺnia požiadavky tohto rozhodnutia.

ČASŤ II

Stáda hovädzieho dobytku úradne uznané bez brucelózy

Na účely tejto časti sa pod hovädzím dobytkom rozumie hovädzí dobytok okrem výkrmových býkov za predpokladu, že pochádzajú zo stád úradne uznaných bez brucelózy a že príslušný orgán veterinárnej správy zaručuje, že výkrmové býky sa nepoužijú na chov, ale pôjdu priamo na zabitie.

1. Stádo hovädzieho dobytku je úradne bez výskytu brucelózy, ak
  - a) nepozostáva zo žiadneho kusa hovädzieho dobytku, ktoré bolo očkované proti brucelóze, okrem samíc, ktoré boli očkované najneskôr pred tromi rokmi,
  - b) hovädzí dobytok nevykazuje klinické príznaky brucelózy najmenej počas šiestich mesiacov,
  - c) sa v súlade s prílohou č. 4 hovädzí dobytok starší než 12 mesiacov podrobil jednému z týchto testovacích režimov s negatívnymi výsledkami:
    1. dva sérologické testy špecifikované v bode 10 v intervale viac než tri mesiace a menej než 12 mesiacov,
    2. tri testy vzoriek mlieka v trojmesačných intervaloch, po ktorých aspoň o šesť týždňov neskôr nasleduje sérologický test špecifikovaný v bode 10,
  - d) každý kus hovädzieho dobytku premiestňovaný do stáda pochádza zo stáda so štatútom stáda úradne uznaného bez brucelózy, a ak ide o hovädzí dobytok starší než 12 mesiacov, titer brucely je menší než 30 IU aglutinácie na ml v danom sérum aglutinačnom teste vykonanom v súlade s prílohou č. 4, alebo reagoval negatívne na každý iný test schválený v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev počas 30 dní pred dátumom alebo 30 dní po dátume jeho zaradenia do stáda: v druhom prípade zvierat musí byť fyzicky izolované od ostatných zvierat v stáde takým spôsobom, aby sa vyhlo priamemu alebo nepriamemu kontaktu s ostatnými zvieratami, až do preukázania ich negativity.
2. Stádo hovädzieho dobytku si štatút stáda úradne uznaného bez brucelózy zachová, ak
  - a) sa s negatívnymi výsledkami na ročnej báze a v súlade s prílohou č. 4 vykonáva jeden z týchto testovacích režimov:
    1. tri kruhové mliečne skúšky vykonané v časových intervaloch najmenej tri mesiace,
    2. tri skúšky mlieka metódou ELISA vykonané v časových intervaloch najmenej tri mesiace,
    3. dve kruhové mliečne skúšky vykonané v časovom intervale aspoň troch mesiacov, po ktorých najmenej o šesť týždňov neskôr nasleduje sérologický test uvedený v bode 10,
    4. dve skúšky mlieka metódou ELISA vykonané v intervale najmenej tri mesiace, po ktorých najmenej o šesť týždňov neskôr nasleduje sérologický test uvedený v bode 10,
    5. dva sérologické testy vykonané v intervale najmenej tri mesiace a nie viac než 12 mesiacov; príslušný orgán veterinárnej správy však môže pre Slovenskú republiku alebo jej časť, ktorá nie je územím úradne uznanom bez brucelózy, ale kde sa stáda hovädzieho dobytku podrobujú úradnému programu boja proti brucelóze, zmeniť frekvenciu rutinných testov takto:

5.1. tam, kde nie je infikovaných viac než 1 % stád hovädzieho dobytku, môže byť postačujúce vykonať každoročne dve mliečne kruhové skúšky alebo dve skúšky mlieka metódou ELISA v intervale najmenej tri mesiace alebo jeden sérologický test,

5.2. tam, kde najmenej počas štyroch rokov bolo najmenej 99,8 % stád hovädzieho dobytku uznaných ako stáda úradne uznané bez brucelózy, interval medzi kontrolami sa môže predĺžiť na dva roky, ak sa vyšetrujú zvieratá staršie než 12 mesiacov, alebo sa môže vyšetovanie obmedziť na zvieratá staršie než 24 mesiacov, ak sa stáda vyšetrujú naďalej každoročne; kontroly sa musia vykonať s využitím jedného zo sérologických testov uvedených v bode 10,

b) hovädzí dobytok premiestňovaný do stáda pochádza zo stád so štatútom stáda úradne uznaného bez brucelózy, a ak ide o hovädzí dobytok starší ako 12 mesiacov, vykazujú titer brucely menší než 30 IU aglutinácie na ml v danom sérum-aglutinačnom teste vykonanom v súlade s prílohou č. 4, alebo reagovali negatívne na každý iný test schválený v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev počas 30 dní pred dátumom alebo 30 dní po dátume ich zaradenia do stáda; v tom druhom prípade sa musí zviera fyzicky izolovať od ostatných zvierat v stáde takým spôsobom, aby sa vylúčil priamy alebo nepriamy kontakt s ostatnými zvieratami, až do preukázania ich negativity; test opísaný v písmene c) sa nemusí vyžadovať v Slovenskej republike alebo v jej časti, kde percento stád hovädzieho dobytku infikovaných brucelózou nepresiahlo počas najmenej dvoch rokov 0,2 % a kde zviera pochádza zo stáda hovädzieho dobytku úradne uznaného bez brucelózy v rámci Slovenskej republiky alebo jej časti a neprišlo počas prepravy do styku s hovädzím dobytkom, ktoré malo nižší štatút,

c) napriek ustanoveniu písmena b) sa hovädzí dobytok zo stáda hovädzieho dobytku uznaného bez brucelózy môže zaradiť do stáda úradne uznaného bez brucelózy, ak je najmenej 18 mesiacov starý a je očkovaný proti brucelóze a ak sa očkovanie vykonalo viac než pred rokom; tieto zvieratá musia do 30 dní pred ich zaradením vykázať titer brucely nižší než 30 IU aglutinácie na ml a negatívny výsledok v prípade komplement fixačného testu alebo iného testu schváleného v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev; ak sa samica hovädzieho dobytku zo stáda uznaného bez brucelózy zaradiť do stáda úradne uznaného bez brucelózy, toto stádo sa považuje za stádo uznané bez brucelózy počas dvoch rokov od dátumu, keď sa doň zaradilo posledné očkované zviera.

3A. Štatút stáda úradne uznaného bez brucelózy sa pozastaví, ak

a) sa už neplnia podmienky opísané v bodoch 1 a 2 alebo

b) na základe výsledkov laboratórnych testov alebo na klinických základoch jeden kus alebo viac kusov hovädzieho dobytku je podozrivých na brucelózu a podozrivé zvieratá boli zabitú alebo izolované tak, aby sa vylúčil priamy alebo nepriamy kontakt s ostatnými zvieratami; ak sa zviera zabilo a nie je k dispozícii na testovanie, pozastavenie sa môže zrušiť, ak dva sérum aglutinačné testy vykonané v súlade s prílohou č. 4 u hovädzieho dobytku v stáde staršom než 12 mesiacov preukážu titer nižší než 30 IU aglutinácie na ml; prvý test sa vykoná aspoň 30 dní po odstránení zvieraťa a druhý najmenej o 60 dní neskôr; ak sa zviera od ostatných zvierat v stáde izolovalo, môže sa znovu do stáda zaradiť a štatút tohto stáda sa môže obnoviť po

1. sérum aglutinačnom teste, ktorý vykázal titer nižší než 30 IU aglutinácie na ml a podal negatívny výsledok na komplement fixačný test, alebo

2. negatívnom výsledku každej inej kombinácie vyšetrení schválenej na tento účel v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.

3B. Štatút stáda úradne uznaného bez brucelózy sa zruší, ak sa na základe laboratórnych testov alebo epizootologickým vyšetrením potvrdila infekcia brucelou v stáde.

Štatút stáda sa neobnoví, ak sa nezabije všetok hovädzí dobytok prítomný v stáde v čase výskytu ohniska, alebo kým sa stádo nepodrobí kontrolnému testovaniu a zvieratá staršie než 12 mesiacov nevykážu negatívne výsledky po dvoch po sebe nasledujúcich testoch v 60-dňových intervaloch, pričom prvý sa vykoná najskôr 30 dní po odstránení pozitívneho zvieraťa.

Ak ide o hovädzí dobytok, ktorý bol teľný v čase výskytu ohniska, musí sa aspoň 21 dní po otelení posledného gravidného zvieraťa v čase výskytu ohniska vykonať výsledná kontrola.

4. Stádo hovädzieho dobytku je bez výskytu brucelózy, ak spĺňa podmienky bodu 1 b) a c) a ak sa vakcinácia vykonala takto:
- a) samica hovädzieho dobytku bola očkovaná
    1. pred dosiahnutím šiestich mesiacov veku vakcínou so živým kmeňom 19 alebo
    2. pred dosiahnutím veku 15 mesiacov inaktivovanou 45/20 adjuvantnou vakcínou, ktorá bola úradne kontrolovaná a schválená, alebo
    3. ostatnými vakcínami schválenými v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev,
  - b) hovädzí dobytok mladší než 30 mesiacov, ktorý bol očkovaný živou vakcínou s kmeňom 19, môže mať výsledok aglutinačného testu séra vyšší než 30 IU, ale nižší než 80 IU aglutinácie na mililiter za predpokladu, že pri komplement fixačnom teste má, ak ide o samice očkované pred menej než 12 mesiacmi, výsledok nižší než 30 jednotiek EEC alebo nižší než 20 jednotiek EEC vo všetkých ostatných prípadoch.
5. Stádo hovädzieho dobytku si štatút stáda uznaného bez brucelózy zachová, ak
- a) sa podrobí jednému z testovacích režimov uvedených v bode 2 a),
  - b) hovädzí dobytok premiestňovaný do stáda spĺňa požiadavky bodu 2 b) alebo
  - c) pochádza zo stád so štatútom stáda uznaného bez brucelózy, a ak ide o hovädzí dobytok starší než 12 mesiacov, vykázal počas 30 dní pred izoláciou alebo počas izolácie po zaradení do stáda menej než 30 IU aglutinácie na ml pri danom sérum aglutinačnom teste a negatívny výsledok pri komplement fixačnom teste vykonanom v súlade s prílohou č. 4, alebo
  - d) pochádza zo stád so štatútom stáda uznaného bez brucelózy, nie je starší než 30 mesiacov a bol očkovaný živou vakcínou s kmeňom 19, ak výsledok jeho sérum aglutinačného testu je vyšší než 30 IU, ale nižší než 80 IU aglutinácie na mililiter za predpokladu, že pri komplement fixačnom teste má, ak ide o samice očkované pred menej než 12 mesiacmi, výsledok nižší než 30 jednotiek EEC alebo nižší než 20 jednotiek EEC v ostatných prípadoch.
- 6A. Štatút stáda uznaného bez brucelózy sa pozastaví, ak
- a) sa nedodržiavajú podmienky opísané v bodoch 4 a 5 alebo
  - b) na základe laboratórnych testov alebo na klinickom základe pri jednom kuse alebo viacerých kusoch hovädzieho dobytku staršieho než 30 mesiacov je podozrenie na brucelózu a podozrivé zviera bolo zabité alebo izolované tak, aby sa vylúčil priamy alebo nepriamy kontakt s ostatnými zvieratami.
- 6A.1. Ak sa zviera izolovalo, môže sa znovu zaradiť do stáda a štatút stáda sa môže obnoviť, ak následne preukáže titer aglutinácie séra nižší než 30 IU aglutinácie na ml a má negatívny výsledok komplement fixačného testu alebo iného testu schváleného v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.
- 6A.2. Ak boli zvieratá zabité a už ich nemožno testovať, pozastavenie môže byť zrušené, ak dva sérum aglutinačné testy vykonané v súlade s prílohou č. 4 u hovädzieho dobytku v chove staršieho než 12 mesiacov vykázal titer aglutinácie séra nižší než 30 IU na ml; prvý test sa vykoná najmenej 30 dní po odstránení zvieratá a druhý test najskôr po ďalších 60 dňoch.
- Ak sú zvieratá, ktoré sa majú testovať podľa bodov 6A.1. a 6A.2., mladšie než 30 mesiacov a boli očkované živou vakcínou s kmeňom 19, môžu sa považovať za negatívne, ak výsledok ich aglutinačného testu séra je vyšší než 30 IU, ale nižší než 80 IU aglutinácie na ml za predpokladu, že pri komplement fixačnom teste majú, ak ide o samice očkované pred menej než 12 mesiacmi, výsledok nižší než 30 EEC jednotiek alebo menej než 20 jednotiek EEC vo všetkých ostatných prípadoch.
- 6B. a) štatút stáda uznaného bez brucelózy sa zruší, ak sa na základe laboratórnych testov epizootologického vyšetrenia v stáde potvrdí infekcia brucelou; štatút stáda sa neobnoví, ak sa nezabije všetok hovädzí dobytok v stáde v čase výskytu ohniska alebo sa stádo nepodrobí kontrolnému testovaniu a pokiaľ všetky neočkované zvieratá staršie než 12 mesiacov nevykážu

negatívne výsledky v dvoch po sebe idúcich testoch v 60-dňových intervaloch, prvý vykonaný najskôr po 30 dňoch po odstránení pozitívneho zvierata,

- b) ak všetok dobytok, ktorý sa má testovať, uvedený v písmene a), je mladší než 30 mesiacov a bol očkovaný živou vakcínou s kmeňom 19, môže sa považovať za negatívny, ak vykazuje titer brucely viac než 30 IU, ale menej než 80 IU aglutinácie na ml za predpokladu, že komplement fixačný test ukáže, ak ide o samice očkované pred menej než 12 mesiacmi, titer nižší než 30 jednotiek EEC alebo titer nižší než 20 jednotiek EEC vo všetkých ostatných prípadoch; ak ide o hovädzí dobytok, ktorý bol teľný v čase výskytu ohniska, musí sa najmenej 21 dní po otelení posledného gravidného zvierata v čase výskytu ohniska vykonať výsledná kontrola.
7. Slovenská republika alebo jej časť sa v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev môže vyhlásiť za Slovenskú republiku alebo jej časť úradne uznanú bez brucelózy, ak spĺňa tieto podmienky:
- a) počas minimálne troch rokov nebol zaznamenaný žiaden prípad potratu spôsobeného infekciou brucelou ani žiadna izolácia B. abortus a každoročne počas piatich po sebe idúcich rokov najmenej 99,8 % stád dosiahlo štatút stáda úradne uznaného bez brucelózy, pričom výpočet tohto percenta sa vykoná 31. decembra každého kalendárneho roka; ak ide o prípad, keď príslušný orgán veterinárnej správy prijme stratégiu zabitia celého stáda, izolované prípady, pri ktorých epizootologické vyšetrenie zistilo, že boli spôsobené zaradením zvierat s pôvodom mimo Slovenskej republiky alebo jej časti a stáda, ktorých štatút stád úradne uznaných bez brucelózy bol pozastavený alebo zrušený z iných dôvodov, než je podozrenie na chorobu, sa na účely uvedeného výpočtu neberú do úvahy a to za predpokladu, že ústredný príslušný orgán veterinárnej správy, ktorého sa tieto prípady týkajú, vypracuje a predloží komisii ročnú správu v súlade s § 8 ods. 2 a
- b) každý kus hovädzieho dobytku je identifikovaný podľa osobitného predpisu¹⁾ a
- c) oznámenie prípadov potratov je povinné a skúma ich príslušný orgán veterinárnej správy.
8. Podľa bodu 9 si Slovenská republika alebo jej časť vyhlásená za štát alebo región úradne bez výskytu brucelózy tento štatút zachová, ak
- a) sa podmienky uložené bodom 7 a) a b) naďalej plnia a je povinné ohlasovanie prípadov potratu, pri ktorých existuje podozrenie, že sa stali v dôsledku výskytu brucelózy a tieto prípady sú prešetrované príslušným orgánom veterinárnej správy,
- b) sa každoročne počas prvých piatich rokov po získaní tohto štatútu všetky kusy hovädzieho dobytku staršie než 24 mesiacov testovali aspoň v 20 % stád a tieto reagovali na sérologický test vykonaný v súlade s prílohou č. 4 negatívne, alebo v prípade mliečnych stád preskúmaním vzoriek mlieka v súlade s prílohou č. 4,
- c) sa každý kus hovädzieho dobytku podozrivý z infekcie brucelózou ohlási príslušnému orgánu veterinárnej správy a podrobí úradnému epizootologickému vyšetreniu na brucelózu, ktoré pozostáva z minimálne dvoch sérologických krvných testov vrátane komplement fixačného testu a mikrobiologickej skúšky vhodných vzoriek,
- d) počas doby podozrenia, ktorá trvá, kým sa neobdržia negatívne výsledky testov uvedených v písmene c), sa v prípade stáda pôvodu alebo tranzitu podozrivého zvierata a stád spojených s ním epizootologicky štatút stáda úradne uznaného bez brucelózy pozastaví,
- e) ak ide o ohnisko brucelózy, ktorá sa rozšírila, je všetok hovädzí dobytok zabitý. Zvyšné vnímavé zvieratá sa podrobia vhodným testom a zariadenia a vybavenie sa vyčistí a dezinfikuje.
9. Slovenská republika alebo jej časť vyhlásená za štát alebo jej časť úradne uznanú bez brucelózy ohlási výskyt všetkých prípadov brucelózy komisii. Ak existuje dôkaz o významnej zmene situácie vzhľadom na brucelózu v Slovenskej republike alebo v jej časti, ktorá bola uznaná za štát alebo časť úradne uznanú bez brucelózy, Európska komisia môže v súlade s príslušnými požiadavkami Európskych spoločenstiev navrhnúť, aby sa štatút pozastavil alebo odvolal, pokiaľ sa nespĺňa požiadavky rozhodnutia.
10. Na účely časti II sa pod pojmom „sérologický test“ rozumie buď sérum aglutinačný test, bufrový antigénový test na brucelózu, komplement fixačný test, aglutinačný test plazmy, krúžková skúška plazmy, mikroaglutinačný test alebo individuálny krvný ELISA test opísané v

prílohe č. 4. Na účely časti II sa tiež prijme každý iný diagnostický test schválený v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev a opísaný v prílohe č. 4. Pod testom mlieka sa v súlade s prílohou č. 4 rozumie mliečna kruhová skúška alebo ELISA mliečny test.

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 280/2003 Z. z.

TUBERKULÓZA

1. IDENTIFIKÁCIA PÔVODCU

Prítomnosť *Mycobacterium bovis* (*M. bovis*), pôvodcu bovinnej tuberkulózy v klinických vzorkách alebo vzorkách po zabití, môže byť preukázaná vyšetrením ofarbených rozterov alebo imunoperoxidázovými technikami a potvrdená kultiváciou organizmu na primárnom izolačnom médiu.

Patologický materiál na potvrdenie *M. bovis* sa odoberá z abnormálnych lymfatických uzlín a parenchymatóznych orgánov, ako sú pľúca, pečeň, slezina atď. V prípadoch, pri ktorých zviera nemá patologické lézie, vzorky na vyšetrenie a kultiváciu sa odoberajú z retrofaryngeálnych, bronchiálnych, mediastinálnych, supramamárnych, mandibulárnych a niektorých mezenterických uzlín.

Identifikácia izolátov môže byť obvykle vykonaná stanovením kultivačných a biochemických vlastností. Polymerázová reťazová reakcia (PCR) môže byť tiež zapojená do zisťovania komplexu *M. tuberculosis*. Techniky analýzy DNA sa môžu prejavovať ako rýchlejšie a spoľahlivejšie ako biochemické metódy na diferenciáciu *M. bovis* od iných členov komplexu *M. tuberculosis*. Genetický fingerprinting umožňuje rozlíšenie medzi rôznymi kmeňmi *M. bovis* a umožní opísanie schémy pôvodu, prenosu a šírenia *M. bovis*.

Použitie techniky a médiá, ich šandardizácia a interpretácia výsledkov musia zodpovedať tým, ktoré sú špecifikované v manuáli štandardov diagnostických testov a vakcín, štvrté vydanie, 2000, kapitola 2.3.3 (tuberkulóza hovädzieho dobytku) Medzinárodného úradu pre nákazy zvierat O. I. E.

2. TUBERKULÍN OVÝ KOŽNÝ TEST

Na vykonanie úradného tuberkulínového kožného testu podľa postupov uvedených v odseku 2.2 sa používa PPD tuberkulín, ktorý spĺňa štandardy stanovené odsekom 2.1.

2.1. Štandardy pre tuberkulín (hovädzí a vtáčí)

2.1.1. Definícia

Tuberkulín PPD (hovädzí alebo vtáčí) je prípravok získaný z tepelne ošetrovaných produktov rastu a lýzy *Mycobacterium bovis* alebo *Mycobacterium avium* (ako je primerané) schopný odhaliť oneskorenú hypersenzitívitu u zvierat citlivých na mikroorganizmy rovnakých druhov.

2.1.2. Produkcia

Je získaný z vodorozpustných frakcií pripravených zahriatím voľne prúdiacou parou a následným filtrovaním kultúr *M. bovis* alebo *M. avium* (ako je primerané) rastúcich v tekutom syntetickom médiu. Aktívna frakcia filtrate, pozostávajúca hlavne z bielkovín, je izolovaná precipitáciou, umývaním a opakovaným rozpustením. Môžu sa pridať antimikrobiálne konzervačné prostriedky, ktoré nevyvolávajú falošne pozitívne reakcie, ako je fenol. Konečný sterilný prípravok bez mykobaktérií je distribuovaný asepticky do sterilných liekoviek, ktoré sú potom uzatvorené tak, aby sa predišlo kontaminácii. Prípravok môže byť lyofilizovaný.

2.1.3. Identifikácia produktu

Injekčne intradermálne aplikujte rozsah odstupňovaných dávok na rôzne miesta do vhodných senzitívnych morčiat albínov, z ktorých každé váži nie menej ako 250 gramov. Po 24 až 28 hodinách sa objavia reakcie vo forme edematózných opuchov s erytémom, s nekrózou alebo bez nekrózy v mieste vpichu. Veľkosť a intenzita reakcií kolíšu podľa dávky. Nesenzitívne morčatá neprejavia žiadnu reakciu na podobné vpichnutia.

2.1.4. Testy

2.1.4.1. pH: pH je od 6,5 do 7,5.

2.1.4.2. Fenol: Ak prípravok na vyšetrenie obsahuje fenol, jeho koncentrácia nesmie byť väčšia než 5 g/l.

2.1.4.3. Senzitívny účinok: Použite skupinu troch morčiat, ktoré neboli ošetrované materiálom, ktorý bude zasahovať do testu. Pri troch príležitostiach v intervale 5 dní injekčne intradermálne podajte každému morčiatu dávku prípravku na vyšetrenie rovnocennú 500 IU v 0,1 ml. Za 15 až 21 dní po tretej injekcii podajte injekčne rovnakú dávku (500 IU) intradermálne týmto zvieratám a kontrolnej skupine troch morčiat o rovnakej hmotnosti a ktorá predtým nedostala injekciu tuberkulínu. Za 24 až 28 hodín po posledných injekciách reakcie dvoch skupín nie sú významne odlišné.

2.1.4.4. Toxicita: Použite dve morčatá, každé o hmotnosti nie menšej než 250 gramov a ktoré neboli ošetrované materiálom, ktorý bude zasahovať do testu. Podkožne podajte morčiatám 0,5 ml prípravku na vyšetrenie. Pozorujte zvieratá počas 7 dní. Žiadne abnormálne účinky sa nevyskytnú počas pozorovacieho obdobia.

2.1.4.5. Sterilita: Splňa test na sterilitu opísaný v monografii o vakcínach pre veterinárne použitie, štvrté vydanie, 2002, Európskeho liekopisu.

2.1.5. Účinnosť

Účinnosť tuberkulínu PPD (hovädzieho alebo vtáčieho) je stanovená porovnaním reakcií vyvolaných u senzitívnych morčiat intradermálnou injekciou série riedení prípravku na vyšetrenie s tými vyvolanými známymi koncentraciami referenčného prípravku PPD tuberkulínu (hovädzí alebo vtáčí, ako sa hodí) kalibrovaného v medzinárodných jednotkách.

Na testovanie účinnosti senzibilizujte najmenej deväť morčiat albínov, každé o hmotnosti od 400 do 600 g hlboko intramuskulárne 0,0001 mg vlhkej masy žijúceho kmeňa AN5 M. bovis suspendovaného v 0,5 ml fyziologického roztoku pre bovinný tuberkulín alebo vhodnou dávkou inaktivovaného alebo živého M. avium pre aviárny tuberkulín.

Nie skôr ako po štyroch týždňoch po senzibilizácii morčiat oholte ich slabiny tak, aby bolo dostatok miesta pre nie viac ako štyri injekčné miesta na každej strane. Pripravte roztoky prípravku na vyšetrenie a referenčného prípravku, použijúc izotonický, fosfátom pufovaný fyziologický roztok (pH 6,5 - 7,7) obsahujúci 0,005 g/l polysorbátu 80 R. Použite najmenej tri dávky referenčného prípravku a najmenej tri dávky prípravku na vyšetrenie. Vyberte také dávky, že vyvolané lézie majú diameter nie menej ako 8 mm a nie viac než 25 mm. Roztoky sa pridelia náhodne na miesta, použijúc náčrt latinského štvorca. Zmerajte priemery lézií po 24 až 28 hodinách a vyrátajte výsledok testu, použijúc štatistické metódy a predpokladajúc, že priemery lézií sú priamo úmerné logaritmu koncentrácie tuberkulínov.

Test nie je platný, ak fiduciálne hranice chyby ($P = 0,95$) nie sú menšie ako 50 % a nie väčšie ako 200 % odhadovanej účinnosti. Odhadovaná účinnosť nie je menšia ako 66 % a nie väčšia ako 150 % konštatovanej účinnosti bovinného tuberkulínu. Odhadovaná účinnosť nie je menšia ako 75 % a nie väčšia ako 133 % konštatovanej účinnosti

aviárneho tuberkulínu. Konštatovaná účinnosť tuberkulínu nie je menšia než 20 000 IU/ml pre oba tuberkulíny (hovädzí alebo vtáčí).

2.1.6. Skladovanie

Skladujte chránené pred svetlom pri teplote 5 ± 3 °C.

2.1.7. Etiketovanie

Nálepka musí uvádzať

- účinnosť v medzinárodných jednotkách na ml,
- názov a podiely každej pridanej látky,
- pre lyofilizované prípravky:
- druh a množstvo zriedovacej tekutiny pre lyofilizované prípravky,
- že produkt sa má použiť ihneď po nariadení.

2.2. Testovacie postupy

2.2.1. Za úradne schválené intradermálne tuberkulínové testy sa uznávajú tieto testy:

- jednoduchý intradermálny test: tento test vyžaduje jednorazovú injekciu tuberkulínu hovädzieho dobytká,
- simultánny intradermálny test: tento test vyžaduje jednu injekciu tuberkulínu hovädzieho dobytká a jednu injekciu vtáčieho tuberkulínu, ktoré sa podajú súčasne.

2.2.2. Dávka injektovaného tuberkulínu bude

- najmenej 2 000 IU tuberkulínu hovädzieho dobytká,
- najmenej 2 000 IU vtáčieho tuberkulínu.

2.2.3. Objem každej injekčnej dávky neprevýši 0,2 ml.

2.2.4. Tuberkulínové testy sa vykonávajú aplikovaním tuberkulínu (tuberkulínov) do kože na krku. Miesta aplikácie sa musia nachádzať na okraji prednej a strednej tretiny krku. V prípade, že tomu istému zvieratú sa vstreknú tuberkulín hovädzieho dobytká a vtáčí tuberkulín, musí byť miesto na aplikáciu vtáčieho tuberkulínu asi 10 cm od hrebienka krku a miesto na aplikáciu tuberkulínu hovädzieho dobytká asi o 12,5 cm nižšie v línii zhruba rovnobežne s líniou pleca alebo na opačných stranách krku; u mladých zvierat, kde nie je dosť miesta na dostatočné oddelenie týchto miest na jednej strane krku, aplikuje sa jedna injekcia na každej strane krku na rovnakých miestach v strede strednej tretiny krku.

2.2.5. Technológia testovania tuberkulínu a interpretácia reakcií budú takéto:

2.2.5.1. Techniky

Miesta aplikácie sa vystrihajú a očistia. Záhyb kože v rámci každej vystrihanej časti sa zoberie medzi ukazovák a palec a odmeria sa kutimetrom a zaznamená. Dávka tuberkulínu sa potom aplikuje metódou, ktorá zabezpečí, že tuberkulín je aplikovaný intradermálne. Do hlbšej vrstvy kože sa šikmo vsunie krátka sterilná ihla so šikmými vonkajšími hranami s odstupňovanou injekčnou striekačkou naplnenou s priloženým tuberkulínom. Ohmataním malého opuchu veľkosti hrášku na každej strane vstreknutia sa potvrdí správnosť vstreknutia. Hrúbka záhybu kože na každej strane vstreknutia sa znovu premeria 72 hodín (± 4 hodiny) po vstreknutí a zaznamená sa.

2.2.5.2. Interpretácia reakcií

Základom interpretácie reakcií sú klinické pozorovania a zaznamenané zmeny hrúbky záhybu kože na miestach injekcie 72 hodín po aplikácii tuberkulínu (tuberkulínov).

- a) Negatívna reakcia: ak sa pozoruje iba obmedzené opuchnutie so zvýšením nie viac ako 2 mm v hrúbke záhybu kože bez klinických príznakov, ako sú difúzny alebo extenzívny edém, exudácia, nekróza, bolesť alebo zápal lymfatických ciev v tejto oblasti alebo lymfatických uzlín.
- b) Dubiózna reakcia: ak sa nepozorujú žiadne klinické príznaky, ako je uvedené v bode a), alebo ak je zvýšenie hrúbky záhybu kože viac ako 2 mm a menej ako 4 mm.

- c) Pozitívna reakcia: ak sa pozorujú klinické príznaky, ako je uvedené v bode a), alebo ak existuje zvýšenie o 4 mm a viac v hrúbke záhybu kože na mieste aplikácie.

2.2.5.3. Interpretácie úradne schválených intradermálnych testov tuberkulózu musia byť takéto:

2.2.5.3.1 Jednoduchý intradermálny test:

- a) pozitívny: pozitívna boviná reakcia, ako je definovaná v odseku 2.2.5.2 c),
b) dubiózny: dubiózna reakcia, ako je definovaná v odseku 2.2.5.2 b),
c) negatívny: negatívna boviná reakcia, ako je definovaná v odseku 2.2.5.2 a).
Zvieratá dubiózne reagujúce na jednoduchý intradermálny test sa podrobia ďalšiemu testu po minimálne 42 dňoch.
Zvieratá, ktoré nereagujú negatívne na tento druhý test, sa pokladajú za pozitívne reagujúce na test.
Zvieratá pozitívne reagujúce na jednoduchý intradermálny test sa môžu podrobiť simultánnemu intradermálnemu testu.

2.2.5.3.2 Simultánný intradermálny test na ustanovenie a uchovanie štatútu stáda úradne uznaného bez tuberkulózy:

- a) pozitívny: pozitívna boviná reakcia, ktorá je o viac než 4 mm väčšia než reakcia na vtáčiu tuberkulózu, alebo prítomnosť klinických znakov,
b) dubiózny: pozitívna alebo dubiózna reakcia, ktorá je od 1 do 4 mm väčšia než reakcia na vtáčiu tuberkulózu, a absencia klinických znakov,
c) negatívny: negatívna boviná reakcia alebo pozitívna alebo dubiózna boviná reakcia, ktorá je však rovnaká alebo menšia než pozitívna alebo dubiózna reakcia na vtáčiu tuberkulózu, a neprítomnosť klinických znakov v oboch prípadoch.

Zvieratá dubiózne reagujúce sa podrobia ďalšiemu testu minimálne po 42 dňoch.
Zvieratá, ktoré nereagujú negatívne na tento druhý test, sa pokladajú za pozitívne reagujúce na test.

2.2.5.3.3 Štatút stáda hovädzieho dobytku úradne uznaného bez tuberkulózy sa môže pozastaviť a zvieratá z takéhoto stáda nemajú povolené vstúpiť do obchodu vnútri spoločenstva až do toho času, kým sa nerozhodne o štatúte týchto zvierat:

- a) zvierat, ktoré sa pokladajú za dubiózne reagujúce na jednoduchý intradermálny tuberkulózný test,
b) zvierat, ktoré sa pokladajú za pozitívne reagujúce na jednoduchý intradermálny tuberkulózný test, čakajú na opakovanie testu pomocou simultánného intradermálneho testu,
c) zvierat, ktoré sa pokladajú za dubiózne reagujúce na simultánný intradermálny test.

2.2.5.3.4 V prípade, že sa požaduje na základe právnych predpisov Európskeho spoločenstva, aby sa zvieratá podrobili intradermálnemu testu pred presunom, musí sa test interpretovať tak, aby žiadne zviera, ktoré preukáže zvýšenie hrúbky záhybu kože viac ako 2 mm alebo prítomnosť klinických príznakov, nevstúpilo do obchodu vnútri spoločenstva.

2.2.5.3.5 S cieľom odhaliť maximálny počet infikovaných a chorých zvierat v stáde alebo v regióne, príslušný orgán veterinárnej správy môže modifikovať kritériá na interpretáciu testu v záujme dosiahnutia zvýšenej senzitivity testu, posúdiac všetky dubiózne reakcie uvedené v 2.2.5.3.1. b) a 2.2.5.3.2. b) ako pozitívne reakcie.

3. DOPLNKOVÉ VYŠETRENIE

S cieľom odhaliť maximálny počet infikovaných a chorých zvierat v stáde alebo v regióne, príslušný orgán veterinárnej správy môže povoliť využitie gama-interferónovej skúšky uvedenej v manuáli štandardov diagnostických testov a vakcín, štvrté vydanie, 2000, kapitola 2.3.3 (tuberkulóza hovädzieho dobytku) Medzinárodného úradu pre nákazy zvierat O. I. E., navyše k tuberkulóznym testom.

4. ŠTÁTNE ÚSTAVY A NÁRODNÉ REFERENČNÉ LABORATÓRIÁ

Úlohy a zodpovednosti

Štátne ústavy a referenčné laboratóriá sú zodpovedné za úradné testovanie tuberkulínov alebo reagentov uvedených v odsekoch 2 a 3 v ich príslušných štátoch na zabezpečenie, aby každý z týchto tuberkulínov alebo reagentov bol adekvátny vo vzťahu k uvedeným štandardom.

Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 280/2003 Z. z.

BRUCELÓZA

1. IDENTIFIKÁCIA PÔVODCU

Preukázanie pomocou imunošpecifického ofarbenia alebo upraveného ofarbenia odolného proti kyselinám organizmov brucella morfológie v materiáli z potratov, vaginálnych výtokoch alebo v mlieku, zabezpečuje predbežný dôkaz o brucelóze, najmä ak ho podporia sérologické testy.

Po izolácií by sa mali identifikovať druhy a biovary podľa testov na fágovú lýzu a/alebo testov oxidačného metabolizmu, kritérií kultivačných, biochemických a sérologických.

Použitie techniky a médiá, ich štandardizácia a interpretácia výsledkov musia vyhovovať technikám a médiám uvedených v OIE Príručke štandardov pre diagnostické testy a vakcíny, štvrté vydanie, 2000, v kapitole 2.3.1 (brucelóza hovädzieho dobytka), kapitole 2.4.2 (brucelóza kôz a oviec) a v kapitole 2.6.2 (brucelóza ošípaných).

2. IMUNOLOGICKÉ TESTY

2.1. Štandardy

2.1.1. *Brucella abortus* biovar 1 Weybridge kmeň č. 99 alebo USDA kmeň 1119-3 sa musia použiť pri príprave všetkých antigénov použitých pri teste s použitím bengálskej červenej (rose bengal test - RBT), aglutinačnom teste séra (serum agglutination test - SAT), komplement fixačnom teste (complement fixation test - CFT) a krúžkovej mliečnej skúške (milk ring test - MRT).

2.1.2. Štandardným referenčným sérom pre testy RBT, SAT, CFT a MRT je OIE medzinárodné štandardné referenčné sérum (OIEISS) pôvodne nazývané WHO druhé medzinárodné anti-*Brucella abortus* sérum (ISAbS).

2.1.3. Štandardné referenčné séra pre ELISA testy sú:

- OIEISS,
- slabo pozitívne OIE ELISA štandardné sérum (OIEELISA_{WP}SS),
- silno pozitívne OIE ELISA štandardné sérum (OIEELISA_{SP}SS),
- negatívne OIE ELISA štandardné sérum (OIEELISA_NSS),

2.1.4. Uvedené štandardné séra sú dostupné v Agentúre veterinárnych laboratórií (Veterinary Laboratories Agency - VLA), Weybridge, Spojené kráľovstvo.

2.1.5. OIEISS, OIEELISA_{WP}SS, OIEELISA_{SP}SS a OIEELISA_NSS sú medzinárodnými primárnymi štandardmi, od ktorých sa musia pre každý test v každom členskom štáte alebo Slovenskej republike zriaďovať sekundárne referenčné národné štandardy („pracovné štandardy“).

2.2. Imunoenzymatické analýzy (Enzyme-linked immunosorbent assays - ELISAs) alebo iné viažuce analýzy na detekciu brucelózy hovädzieho dobytka v sére alebo mlieku.

2.2.1. Materiál a reagenty

Použitá technika a interpretácia výsledkov sa musia validovať v súlade s princípmi ustanovenými v kapitole 1.1.3 OIE Príručky štandardov pre diagnostické testy a vakcíny, štvrté vydanie, 2000 a minimálne by mali zahŕňať laboratórne a diagnostické štúdie.

2.2.2. Štandardizácia testu

2.2.2.1. Štandardizácia postupu testu pre jednotlivé vzorky séra:

- (a) roztok OIEISS v pomere 1/150 alebo roztok OIEELISA_{WP}SS v pomere 1/2, alebo roztok OIEELISA_{SP}SS v pomere 1/16 vytvorený v negatívnom sére (alebo v negatívnom združení sér) by mal podať pozitívnu reakciu,

- (a) roztok OIEISS v pomere 1/600 alebo roztok OIEELISA_{WP}SS v pomere 1/8 alebo roztok OIEELISA_{SP}SS v pomere 1/64 vytvorený v negatívnom sére (alebo v negatívnom združení sér) by mal podať negatívnu reakciu,
- (b) OIEELISANSS by vždy malo podať negatívnu reakciu.

2.2.2.2. Štandardizácia postupu testu pre zozbierané vzorky séra:

- (a) roztok OIEISS v pomere 1/150 alebo roztok OIEELISA_{WP}SS v pomere 1/2 alebo roztok OIEELISA_{SP}SS v pomere 1/16 vytvorený v negatívnom sére (alebo v negatívnom združení sér) a znovu rozpustený v negatívnych sérach prostredníctvom niekoľkých vzoriek, ktoré tvoria združenie, by mal podať pozitívnu reakciu,
- (c) OIEELISA_NSS by vždy malo podať negatívnu reakciu,
- (c) test musí byť vhodný na detekciu dôkazu o infekcii u jedného zvierafa zo skupiny zvierat, od ktorých sa odobrali vzorky séra.

2.2.2.3. Štandardizácia postupu testu pre bazénové vzorky mlieka alebo srvátky:

- (a) roztok OIEISS v pomere 1/1000 alebo roztok OIEELISA_{WP}SS 1/16 v pomere alebo roztok OIEELISA_{SP}SS v pomere 1/125 vytvorený v negatívnom sére (alebo v negatívnom združení sér) a znovu rozpustený v pomere 1/10 v negatívnom mlieku by mal podať negatívnu reakciu,
- (b) OIEELISANSS rozpustený v pomere 1/10 v negatívnom mlieku by mal vždy podať negatívnu reakciu,
- (c) test musí byť vhodný na detekciu dôkazu o infekcii u jedného zvierafa zo skupiny zvierat, od ktorých sa vzorky mlieka alebo srvátky zozbierali.

2.2.3. Podmienky na použitie testov ELISAs na diagnózu brucelózy hovädzieho dobytku:

2.2.3.1. Pri použití uvedených kalibračných podmienok pre ELISAs pri vzorkách séra sa diagnostická senzitivita testu ELISA bude rovná alebo bude väčšia ako test RBT alebo CFT, pričom sa zohľadní epidemiologická situácia, za ktorej sa ELISA uplatňuje.

2.2.3.2. Pri použití uvedených kalibračných podmienok pre ELISAs pri bazénových vzorkách mlieka sa diagnostická senzitivita testu ELISA bude rovná alebo bude väčšia ako test MRT, pričom sa nezohľadní len epidemiologická situácia, ale tiež priemerné a očakávané extrémne chovateľské systémy.

2.2.3.3. Ak sa ELISAs použijú na certifikačné účely v súlade s § 6 ods. 1 alebo na zriadenie a udržanie štatútu chovu v súlade s prílohou č. 2 časťou II ods. 10, zber vzoriek séra sa musí vykonať tak, aby sa výsledky testov mohli bezpochyby pripísať k jednotlivým zvieratám zaradeným do zberu. Na vzorkách séra odobratých z jednotlivých zvierat sa musí vykonať akýkoľvek potvrdzujúci test.

2.2.3.4. ELISAs možno použiť na vzorke mlieka odobratej z mlieka odobratého z farmy s minimálne 30 % dojných kráv. Ak sa použije táto metóda, musia sa prijať opatrenia, aby sa zabezpečilo, že vzorky odobraté na skúmanie, možno bezpochyby spojiť s jednotlivými zvieratami, od ktorých sa mlieko odobralo. Na vzorkách séra odobratých z jednotlivých zvierat sa musí vykonať akýkoľvek potvrdzujúci test.

2.3. Komplement fixačný test (CFT)

2.3.1. Antigén predstavuje bakteriálnu suspenziu v slanom roztoku s fenolom [NaCl 0,85 % (m/v) a fenole pri 0,5 % (v/v)] alebo vo veronálnom pufri. Antigény možno doručiť v koncentrovanom stave za predpokladu, že nálepka na fľaši uvádza použitie riediaceho faktora. Antigén sa musí skladovať pri teplote 4 °C a nesmie sa zmraziť.

2.3.2. Séra sa musia inaktivovať takto:

- bovinné sérum: 56 až 60 °C na 30 až 50 minút,
- sérum ošípaných: 60 °C na 30 až 50 minút.

2.3.3. Aby počas postupu testu nastala autentická reakcia, dávka komplementu by mala byť vyššia ako minimum potrebné na úplnú hemolýzu.

2.3.4. Nasledovné kontroly sa vykonajú pri každom vykonaní komplement fixačného testu:

- (a) kontrola anti-komplementárneho účinku séra,
- (b) kontrola antigénu,
- (c) kontrola senzibilizovaných červených krviniek,
- (d) kontrola komplementu,
- (e) kontrola s použitím pozitívneho séra senzitivity na začiatku reakcie,
- (f) kontrola špecificity reakcie s použitím negatívneho séra.

2.3.5. Výpočet výsledkov

OIEISS obsahuje 1 000 medzinárodných CFT jednotiek (ICFTU) na ml. Ak sa OIEISS testuje daným spôsobom, výsledok sa udá v titroch (T_{OIEISS}). Výsledky testu na testované sérum udané v titroch ($T_{\text{TESTSERUM}}$) sa musia vyjadriť v ICFTU na ml. Pri prevádzaní titra na ICFTU faktor (F) potrebný na prevedenie titra neznámeho testovaného séra ($T_{\text{TESTSERUM}}$) otestovaného prostredníctvom tejto metódy na ICFTU možno zistiť z tohto vzorca:

$$F = 1\,000 \times 1/T_{\text{OIEISS}}$$

a obsah medzinárodných CFT jednotiek na ml testovaného séra ($\text{ICF}_{\text{TESTSERUM}}$) z tohto vzorca:

$$\text{IKBRE}_{\text{TESTSERUM}} = F \times T_{\text{TESTSERUM}}$$

2.3.6. Interpretácia výsledkov

Sérum obsahujúce 20 alebo viac ICFTU na ml sa považuje za pozitívne.

2.4. Krúžková mliečna skúška (MRT)

2.4.1. Antigén predstavuje bakteriálnu suspenziu v slanom roztoku s fenolom [NaCl 0,85 % (m/v) a fenole pri 0,5 % (v/v)] ofarbenom hematoxylínom. Antigén sa musí skladovať pri teplote 4 °C a nesmie sa zmraziť.

2.4.2. Senzitivita antigénu sa musí štandardizovať v spojení s OIEISS tak, aby antigén vyprodukoval pozitívnu reakciu s roztokom OIEISS v pomere 1/500 v negatívnom mlieku, zatiaľ čo roztok v pomere 1/1000 by mal byť negatívny.

2.4.3. Krúžková skúška sa musí vykonať na vzorkách, ktoré predstavujú obsah každej kanvy mlieka alebo obsah každého mliečneho tanku z farmy.

2.4.4. Mliečne vzorky sa nesmú zmraziť, ohriať alebo podrobiť prudkému trepaniu.

2.4.5. Reakcia sa musí vykonať pri použití jednej z týchto metód:

- na stĺpci mlieka minimálnej výšky 25 mm a na objeme mlieka 1 ml, do ktorého sa pridalo buď 0,03 ml alebo 0,05 ml z jedného zo štandardizovaných ofarbených antigénov,
- na stĺpci mlieka pri minimálnej výške 25 mm a na objeme mlieka 2 ml, do ktorého sa pridalo 0,05 ml z jedného zo štandardizovaných ofarbených antigénov,
- na objeme mlieka 8 ml, do ktorého sa pridalo 0,08 ml z jedného zo štandardizovaných ofarbených antigénov.

2.4.6. Zmes mlieka a antigénov sa musí inkubovať pri teplote 37 °C počas 60 minút spolu s pozitívnymi a negatívnymi pracovnými štandardmi. Následná 16- až 24-hodinová inkubácia pri teplote 4 °C zvýši senzitivitu testu.

2.4.7. Interpretácia výsledkov:

- (a) negatívna reakcia: zafarbené mlieko, smotana bez farby,
- (b) pozitívna reakcia:
  - rovnako zafarbené mlieko a smotana alebo
  - mlieko bez farby a zafarbená smotana.

2.5. Test s použitím bengálskej červenej (RBT)

- 2.5.1. Antigén predstavuje bakteriálnu suspenziu v pufrovanom zriedčovatle brucella antigénu pri $3,65 \pm 0,05$ pH, ofarbenom s použitím farby bengálskej červenej. Antigén sa doručí pripravený na použitie a musí sa skladovať pri teplote $4\text{ }^{\circ}\text{C}$ a nesmie sa zmraziť.
- 2.5.2. Antigén sa pripraví bez odkazu na koncentráciu buniek, ale jeho senzitivita sa musí štandardizovať v spojení s OIEISS tak, aby antigén vyprodukoval pozitívnu reakciu so sérovým roztokom v pomere 1/45 a negatívnu reakciu s roztokom v pomere 1/55.
- 2.5.3. RBT sa vykoná týmto spôsobom:
- (a) sérum (20 - 30 μl) sa v rovnakom objeme zmieša s antigénom na bielej doštičke alebo smaltovanej doštičke tak, aby vznikla zóna veľká asi 2 cm v priemere. Zmes sa 4 minúty jemne premieša pri teplote okolitého vzduchu a potom sa pri dobrom osvetlení pozoruje aglutinácia,
- (b) možno použiť automatickú metódu, ale táto metóda musí byť aspoň taká senzitívna a presná ako manuálna metóda.
- 2.5.4. Interpretácia výsledkov

Akákolvek viditeľná reakcia sa považuje za pozitívnu, pokiaľ nenastalo prílišné osychanie okolo krajov.

Pozitívne alebo negatívne pracovné štandardy by sa mali zaradiť do každej série testov.

2.6. Aglutinačný test séra (SAT)

- 2.6.1. Antigén predstavuje bakteriálnu suspenziu v slanom roztoku s fenolom [NaCl 0,85 % (m/v) a fenole pri 0,5 % (v/v)]. Nesmie sa použiť formaldehyd.

Antigény možno doručiť v koncentrovanom stave za predpokladu, že nálepka na fľaši uvádza použitie riediaceho faktora.

Do antigénovej suspenzie možno pridať EDTA až do 5 mM finálneho testovacieho roztoku na zníženie hladiny falošnej pozitivity aglutinačného testu séra. Následne sa v antigénovej suspenzii musí znovu upraviť pH 7,2.

- 2.6.2. OIEISS obsahuje 1 000 medzinárodných jednotiek aglutinácie.

- 2.6.3. Antigén sa pripraví bez odkazu na koncentráciu buniek, ale jeho senzitivita sa musí štandardizovať v spojení s OIEISS tak, aby antigén vyprodukoval buď 50 % aglutináciu s finálnym sérovým roztokom v pomere 1/600 až 1/1000 alebo 75 % aglutináciu s finálnym sérovým roztokom v pomere 1/500 až 1/750.

Mohlo by byť tiež vhodné porovnať reakčnosť nových dávok antigénu a dávok štandardizovaných predtým s použitím panelu definovaných sér.

- 2.6.4. Test sa vykoná buď v skúmavkách, alebo na mikrodoštičkách. Zmes antigénu a sérových roztokov by sa mala inkubovať 16 až 24 hodín pri teplote $37\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Pre každé sérum sa musia pripraviť minimálne tri roztoky. Roztoky podozrivého séra sa musia pripraviť tak, aby sa odčítanie reakcie pri hranici pozitivity uskutočnilo na prostrednej skúmavke (alebo jamke pri metóde s použitím mikrodoštičiek).

- 2.6.5. Interpretácia výsledkov:

Stupeň aglutinácie Brucella v sére sa musí vyjadriť v IU na ml.

Sérum obsahujúce 30 alebo viac IU na ml sa považuje za pozitívne.

3. DOPLNKOVÉ TESTY

- 3.1. Kožný test na brucelózu (BST)

- 3.1.1. Podmienky použitia BST

- (a) Kožný test na brucelózu sa nepoužije na účely certifikácie pre obchod v rámci spoločenstva a pri výmenách s členskými štátmi.
- (b) Kožný test na brucelózu je jedným z najšpecifickejších testov na zistenie brucelózy u nevakcinovaných zvierat, diagnóza by sa však nemala urobiť len na základe pozitívnych intradermálnych reakcií.
- (c) Hovädzí dobytok, ktorý bol testovaný s negatívnym výsledkom pri jednom zo sérologických testov uvedených v tejto prílohe a ktorý reagoval pozitívne na test BST, sa považuje za infikovaný.
- (d) Hovädzí dobytok, ktorý bol testovaný s pozitívnym výsledkom pri jednom zo sérologických testov uvedených v tejto prílohe, možno podrobiť testu BST, aby sa podporila interpretácia výsledkov sérologického testu najmä v stádach bez výskytu brucelózy alebo úradne uznaného bez brucelózy, kde nemožno vylúčiť skříženú reakciu s protilátkami voči ostatným baktériám.

3.1.2. Test sa musí vykonať s použitím štandardizovaného a definovaného alergénneho prípravku brucelózy, ktorý neobsahuje hladký lipopolysacharidový (LPS) antigén, ktorý môže vyvolať nešpecifické zápalové reakcie alebo môže zasahovať do následných sérologických testov.

Jeden takýto prípravok je brucelín INRA pripravený z nehladkého kmeňa *B. melitensis*.

Požiadavky na jeho výrobu sú podrobne uvedené v oddiele B2 kapitoly 2.4.2. OIE Príručky štandardov pre diagnostické testy a vakcíny, štvrté vydanie, 2000.

3.1.3. Postup testu

3.1.3.1. Objem 0,1 ml alergénu brucelózy sa vpichne vnútrokožne do podchvostovej riasy, kože slabiny alebo na strane krku.

3.1.3.2. Test sa odčíta po 48 - 72 hodinách.

3.1.3.3. Hrúbka kože na mieste vpichu sa odmerá kutimetrom pred injekciou a pri opätovnom preskúmaní.

3.1.3.4. Interpretácia výsledkov:

Silné reakcie sú ľahko rozpoznateľné lokálnym opuchom a zatvrdnutím.

Hrúbka kože 1,5 až 2 mm sa považuje za pozitívnu reakciu na test BST.

3.2. Kompetitívna ELISA (cELISA)

3.2.1. Podmienky použitia cELISA

(a) cELISA sa nepoužije na certifikačné účely pre obchod v rámci spoločenstva a pri výmenách s členskými štátmi.

(b) cELISA preukázala, že má vyššiu špecificitu ako napríklad nepriamy test ELISA, a preto môže byť použitá na podporu interpretácie výsledkov sérologického testu.

3.2.2. Postup testu

Test sa vykoná v súlade s predpisom uvedenom v OIE Príručke štandardov pre diagnostické testy a vakcíny, štvrté vydanie, 2000, v kapitole 2.3.1 ods. 2 písm. a).

4. NÁRODNÉ REFERENČNÉ LABORATÓRIÁ

Úlohy a zodpovednosti

Národné referenčné laboratórium zodpovedá za

- (a) schválenie výsledkov validačných štúdií demonštrujúcich spoľahlivosť testovacích metód použitých v členskom štáte,
- (b) určenie maximálneho počtu vzoriek, ktoré sa majú zozbierať pri použitých ELISA súpravách,

-
- (c) kalibráciu štandardných sekundárnych referenčných národných štandardných sér („pracovných štandardov“) voči primárnemu medzinárodnému štandardnému séru uvedenému v odseku 2.1.,
  - (d) kontroly kvality všetkých antigénov a setov ELISA súprav použitých v členskom štáte,
  - (e) spoluprácu v rámci Sieť národných referenčných laboratórií pre brucelózu Európskej únie.

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 280/2003 Z. z.

KAPITOLA I

**STÁDA, ČLENSKÉ ŠTÁTY ALEBO SLOVENSKÁ REPUBLIKA A REGIÓNY ÚRADNE BEZ
VÝSKYTU ENZOOTICKEJ BOVINNEJ LEUKÓZY**

- A. Pod stádom úradne uznaným bez enzootickej bovinnej leukózy sa rozumie stádo, v ktorom
- a) nie je dôkaz ani klinický, ani ako výsledok laboratórneho testu o žiadnom prípade enzootickej bovinnej leukózy v stáde a žiaden takýto prípad sa v predchádzajúcich dvoch rokoch nepotvrdil a
  - b) všetky zvieratá staršie než 24 mesiacov reagovali počas predošlých 12 mesiacov negatívne na dva testy vykonané v súlade s touto prílohou v intervale minimálne štyroch mesiacov alebo
  - c) sú splnené požiadavky písmena a) a stádo sa nachádza v Slovenskej republike alebo v členskom štáte, alebo ich región úradne uznanom bez enzootickej bovinnej leukózy.
- B. Stádo si štatút úradne uznané bez enzootickej bovinnej leukózy udrží za predpokladu, že
- a) podmienka v bode A písm. a) sa naďalej plní,
  - b) akékoľvek zvieratá zaradené do stáda pochádzajú zo stáda úradne uznaného bez enzootickej bovinnej leukózy,
  - c) všetky zvieratá staršie než 24 mesiacov naďalej reagujú negatívne na test vykonaný v súlade s kapitolou II v trojročných intervaloch,
  - d) sa chovné zvieratá zaradené do stáda a pochádzajúce z tretej krajiny dovezli so súhlasom veterinárneho orgánu.
- C. Štatút stáda úradne uznaného bez enzootickej bovinnej leukózy sa pozastaví, ak sa neplnia podmienky opísané v bode B alebo keď dôsledkom laboratórných testov alebo na klinickom základe existuje pri jednom kuse alebo viacerých kusoch hovädzieho dobytku podozrenie na enzootickú bovinnú leukózu a podozrivé zviera je okamžite zabité.
- D. Štatút zostane pozastavený, pokiaľ sa nesplnia tieto požiadavky:
1. Ak čo len jedno zviera v stáde úradne uznaného bez enzootickej bovinnej leukózy reagovalo pozitívne na jeden z testov uvedených v kapitole II alebo ak sa podozrenie na infekciu u jedného zvierťa v stáde zistilo inak,
    - a) zviera, ktoré reagovalo pozitívne, a v prípade kravy aj každé jej narodené teľa, musí opustiť stádo na zabitie pod dozorom orgánov veterinárnej správy,
    - b) všetky zvieratá v stáde staršie než 12 mesiacov reagovali negatívne na dva sérologické testy (so vzájomným odstupom minimálne 4 mesiace, ale menším než 12 mesiacov) vykonané v súlade s kapitolou II, a to minimálne tri mesiace po odstránení pozitívneho zvierťa a každého jeho možného potomka,
    - c) bolo vykonané epizootologické vyšetrenie s negatívnymi výsledkami a stáda príbuzné epizootologicky s infikovaným stádom sa podrobili opatreniam ustanoveným v písmene b).Príslušný orgán veterinárnej správy však môže udeliť výnimku z povinnosti zabiť teľa infikovanej kravy v prípade, ak bolo od svojej matky oddelené ihneď po otelení. V tomto prípade sa teľa musí podrobiť požiadavkám uvedeným v bode 2 c).
  2. Ak viac než jedno zviera zo stáda úradne uznaného bez enzootickej bovinnej leukózy reagovalo na jeden z testov uvedených v kapitole I pozitívne alebo ak sa podozrenie na infekciu vo viac než u jedného zvierťa v stáde zistilo inak,
    - a) akékoľvek zvieratá, ktoré reagovali pozitívne, a v prípade kráv, aj ich teľatá sa musia odstrániť na zabitie pod dozorom orgánov veterinárnej správy,

- b) všetky zvieratá v stáde staršie než 12 mesiacov musia reagovať negatívne na dva testy vykonané v súlade s kapitolou II v intervale minimálne štyroch mesiacov a nie viac než 12 mesiacov,
  - c) všetky ostatné zvieratá v stáde musia po identifikácii, kým nedosiahnu vek 24 mesiacov a nie sú testované v súlade s kapitolou II, zostať v chove okrem prípadu, keď príslušný orgán veterinárnej správy môže týmto zvieratám povoliť, aby išli pod úradným dozorom priamo na zabitie,
  - d) bolo vykonané epizootologické vyšetrenie s negatívnymi výsledkami a každé stádo epizootologicky príbuzné s infikovaným stádom sa podrobilo opatreniam ustanoveným v písmene b).
- Príslušný orgán veterinárnej správy však môže udeliť výnimku z povinnosti zabiť teľa infikovanej kravy vtedy, keď bolo od svojej matky oddelené ihneď po otelení. V tomto prípade sa teľa musí podrobiť požiadavkám uvedeným v bode 2 c).
- E. V súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev a Európskej únie a na základe informácií poskytnutých podľa § 8 sa Slovenská republika alebo členský štát môže považovať za úradne uznané bez enzootickej bovinnej leukózy, ak
- a) sú splnené všetky podmienky odseku A a aspoň 99,8 % stád hovädzieho dobytku je úradne uznaných bez enzootickej bovinnej leukózy alebo
  - b) za posledné tri roky sa v Slovenskej republike alebo členskom štáte, alebo ich časti nepotvrdil žiaden prípad enzootickej bovinnej leukózy a nález nádorov, z ktorých vzniku je podozrivé EBL, sa povinne nahlasuje a prebieha skúmanie príčiny a ak v prípade Slovenskej republiky alebo členského štátu sa v súlade s kapitolou II testovali všetky zvieratá nad 24 mesiacov v najmenej 10 % náhodne vybraných stád s negatívnymi výsledkami počas predchádzajúcich 24 mesiacov, alebo ak v prípade časti Slovenskej republiky alebo členského štátu všetky zvieratá nad 24 mesiacov prešli počas predchádzajúcich 24 mesiacov testom uvedeným v kapitole II s negatívnymi výsledkami, alebo
  - c) každá iná metóda, ktorá preukáže mieru dôveryhodnosti 99 %, že sa infikovalo menej než 0,2 % stád.
- F. Slovenská republika alebo jej časť si štatút úradne uznaný bez enzootickej bovinnej leukózy udrží, ak
- a) sa zabitie zvieratá v rámci územia daného členského štátu alebo Slovenskej republiky, alebo ich regiónu podrobí úradnej prehliadke po zabití, pri ktorej sa všetky nádory, ktoré mohli byť spôsobené vírusom EBL, zašlú na laboratórnu skúšku,
  - b) členský štát alebo Slovenská republika oznámi komisii všetky prípady enzootickej bovinnej leukózy, ktoré sa v regióne vyskytli,
  - c) sa zvieratá, ktoré reagujú pozitívne na ktorýkoľvek z testov uvedených v kapitole II, zabijú a ich stáda budú naďalej podliehať obmedzeniam, až pokiaľ sa v súlade s časťou D neobnoví ich štatút,
  - d) sa zvieratá staršie ako dva roky testovali buď raz počas prvých piatich rokov po udelení štatútu na základe kapitoly II, alebo počas prvých piatich rokov po udelení štatútu na základe ktoréhokoľvek iného postupu tak, že sa 99 % istotou preukáže, že sa infikovalo menej než 0,2 % stád. Ak sa však v členskom štáte alebo Slovenskej republike, alebo v ich regióne v pomere jedno stádo z 10 000 počas minimálne troch rokov nezaznamenal žiaden prípad enzootickej bovinnej leukózy, môže sa v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev prijať rozhodnutie, že sa obvyklé sérologické testy môžu obmedziť za predpokladu, že sa všetky kusy hovädzieho dobytku staršie ako 12 mesiacov podrobili testu vykonanom v súlade s kapitolou II v minimálne 1 % každoročne náhodne vybraných stád.
- G. Štatút Slovenskej republiky alebo jej časti úradne uznané bez enzootickej bovinnej leukózy sa v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev pozastaví, ak dôsledkom vyšetrenia vykonaného v súlade s odsekom F existuje dôkaz o významnej zmene situácie vzhľadom na enzootickú bovinnú leukózu v Slovenskej republike alebo v členskom štáte, alebo v ich časti, ktorý bol uznaný ako úradne bez enzootickej bovinnej leukózy.

KAPITOLA II

TESTY NA ENZOOTICKÚ LEUKÓZU HOVÄDZIEHO DOBYTKA

Testy na enzootickú leukózu hovädzieho dobytku sa uskutočnia pomocou imunodifúzneho testu podľa podmienok opísaných v bodoch A a B alebo pomocou enzymoimunoanalýzy (Elisa) podľa podmienok opísaných v bode C. Metóda imunodifúzie sa môže použiť iba na jednotlivé testy. Ak výsledky testov sú predmetom riadne opodstatnenej námietky, urobí sa dodatočná kontrola pomocou imunodifúzneho testu.

A. Agar gélový imunodifúzny test na enzootickú leukózu hovädzieho dobytku

1. Antigén, ktorý sa pri teste musí použiť, musí obsahovať glykoproteíny vírusu leukózy hovädzieho dobytku. Antigén sa musí štandardizovať v porovnaní so štandardným sérom (El sérum), ktoré dodáva Národný veterinárny ústav Technickej univerzity v Dánsku.
2. Štátne ústavy, národné referenčné laboratóriá alebo úradne schválené ústavy sú zodpovedné za kalibrovanie štandardného antigénu laboratória vzhľadom na úradne uznané štandardné sérum EHS (El sérum) poskytnuté Národným veterinárnym ústavom Technickej univerzity v Dánsku.
3. Štandardné antigény používané v laboratóriu sa musia aspoň raz do roka predložiť štátnym ústavom, národným referenčným laboratóriám alebo úradne schváleným ústavom na testovanie vzhľadom na úradne uznané štandardné sérum EHS. Okrem tejto štandardizácie sa používaný antigén môže kalibrovať podľa bodu B.
4. Reagenty na test musia pozostávať:
  - (a) z antigénu: antigén musí obsahovať špecifické glykoproteíny vírusu enzootickej leukózy hovädzieho dobytku, ktorý bol štandardizovaný vzhľadom na úradne uznané štandardné sérum EHS,
  - (b) z testovaného séra,
  - (c) zo známeho pozitívneho kontrolného séra,
  - (d) z agarového gélu:
    - 0,8 % agar,
    - 8,5 % NaCl,
    - 0,05 M Tris- pufer pH 7,2,15 ml tohto agaru sa musí dať do Petriho misky o priemere 85 mm, pričom sa dosiahne hrúbka agaru 2,6 mm.
5. Do agaru na dne doštičky sa musí vykrojiť testovacia vzorka siedmich priehlbínok bez vlhkosti; vzorka musí pozostávať z jednej strednej priehlbinky a so šiestich priehlbínok dookola nej.
  - Priemer strednej priehlbinky: 4 mm.
  - Priemer okrajových priehlbínok: 6 mm.
  - Vzdialenosť medzi strednou priehlbinkou a okrajovými priehlbinkami: 3 mm.
6. Stredná priehlbinka sa musí vyplniť štandardným antigénom. Okrajové priehlbinky 1 a 4 (pozri uvedený diagram) sa naplnia známym pozitívnym sérom, priehlbinky 2, 3, 5 a 6 testovaným sérom. Priehlbinky sa plnia až dovedy, kým nezmizne meniskus.
7. Výsledky, ktoré sa získajú v týchto množstvách:
  - antigén: 32 µl,
  - kontrolné sérum: 73 µl,
  - vyšetrované sérum: 73 µl.
8. Inkubuje sa 72 hodín pri laboratórnej teplote (20 až 27 °C) v zatvorenej vlhkej miestnosti.
9. Reakcia sa môže odčítať po 24 hodinách, potom za 48 hodín, ale konečný výsledok sa nesmie získať skôr ako po 72 hodinách:

- (a) vyšetované sérum je pozitívne, ak vytvorí osobitnú precipitačnú čiaru pre vírusový antigén enzootickej bovinnej leukózy a vytvorí úplnú čiaru zhodujúcu sa s čiarou kontrolného séra,
  - (b) vyšetované sérum je negatívne, ak nevytvorí osobitnú precipitačnú čiaru špecifickú pre vírusový antigén enzootickej bovinnej leukózy a ak nezakriví čiaru kontrolného séra,
  - (c) reakcia sa nepokladá za jednoznačnú, ak
    - ca) zakriví čiaru kontrolného séra smerom k priehlbínke s antigénom vírusu enzootickej bovinnej leukózy bez vytvorenia viditeľnej precipitačnej čiary s antigénom, alebo
    - cb) ak sa nedá považovať reakcia ani ako negatívna alebo ani ako pozitívna.
- Pri dubióznych reakciách sa test môže opakovať a môže sa využiť koncentrované sérum.

10. Môže sa využiť akákoľvek iná konfigurácia priehlbínok alebo vzorky za predpokladu, že sérum E4 zriedené 1:10 v negatívnom sére môže byť preukázané ako pozitívne.

B. Metóda štandardizácie antigénu

Potrebné roztoky a materiály

1. 40 ml 1,6 % agarového gélu v pufre 0,05 M Tris/HCl, pH 7,2 s 8,5 % NaCl,
2. 15 ml leukózneho séra hovädzieho dobytka, ktoré obsahuje protilátku iba proti glykoproteínom vírusu leukózy hovädzieho dobytka, zriedené 1:10 v pufre 0,05 M Tris/HCl, pH 7,2 s 8,5 % NaCl,
3. 15 ml leukózneho séra hovädzieho dobytka, ktoré obsahuje protilátku proti glykoproteínom vírusu leukózy hovädzieho dobytka, zriedené 1:5 v pufri 0,05 M Tris/HCl, pH 7,2 s 8,5 % NaCl,
4. štyri Petriho misky z umelej látky o priemere 85 mm,
5. dierovač o priemere 4 až 6 mm,
6. referenčný antigén,
7. antigén, ktorý sa má štandardizovať,
8. vodný kúpeľ (56 °C).

Postup

Agar (1, 6%) sa rozpustí v pufri Tris/HCl opatrným ohrievaním na 100 °C. Vloží sa do 56 °C teplého vodného kúpeľa približne na jednu hodinu. Nariadené pozitívne kontrolné leukózne séra hovädzieho dobytka sa rovnako vložia taktiež do 56 °C teplého vodného kúpeľa.

Potom sa zmieša 15 ml roztoku agarového gélu o teplote 56 °C s 15 ml leukózneho séra hovädzieho dobytka (1:10), rýchlo potrasie a naleje do každej z dvoch Petriho misiek do každej po 15 ml. Rovnako sa postupuje s leukóznym sérom hovädzieho dobytka zriedeným 1:5.

Po stuhnutí agarového gélu sa pripraví jamky nasledovným postupom:

Pridanie antigénu

- (i) Petriho misky 1 a 3:
  - priehlbinka A - nezriedený referenčný antigén,
  - priehlbinka B - referenčný antigén zriedený 1:2,
  - priehlbinky C a E - referenčný antigén,
  - priehlbinka D - nezriedený overovaný antigén.
- (ii) Petriho misky 2 a 4:
  - priehlbinka A - nezriedený overovaný antigén,
  - priehlbinka B - overovaný antigén zriedený 1:2,
  - priehlbinka C - overovaný antigén zriedený 1:4,

priehlbinka D - overovaný antigén zriedený 1:8.

Doplňujúce pokyny

1. Pokus sa musí urobiť s dvoma zriedeniami séra (1:5 a 1:10), aby sa dosiahla optimálna precipitácia.
2. Ak je priemer precipitácie pri obidvoch zriedeniach príliš malý, sérum sa musí riediť ďalej.
3. Ak je priemer precipitácie pri obidvoch zriedeniach príliš veľký a precipitát príliš slabý, musí sa zvoliť nižšie riedenie séra.
4. Konečná koncentrácia agaru musí byť 0,8 %; konečná koncentrácia séra 5 % a 10 % .
5. Namerané priemery sa zaznamenávajú do nasledujúceho systému súradníc. Pracovné zriedenie antigénu je také, pri ktorom sa zaznamená rovnaký priemer pre overovaný antigén aj pre referenčný antigén.

C. Enzymoimunoanalýza (Elisa) na zisťovanie enzootickej bovinnej leukózy

1. Použijú sa tieto materiály a reagenty:

- (a) mikropelatne pre pevnú fázu, nádobky alebo ostatné vybavenie pre pevnú fázu,
- (b) antigén sa pripevní k pevnej fáze za pomoci alebo bez pomoci polyklonálnych alebo monoklonálnych protilátok. Ak sa antigén naviaže priamo na pevnú fázu, musia sa všetky testové vzorky dávajúce pozitívne reakcie znovu testovať voči kontrolnému antigénu v prípade enzootickej bovinnej leukózy. Kontrolný antigén by mal byť identický s antigénom s výnimkou antigénov vírusu enzootickej bovinnej leukózy,
- (c) biologická tekutina, ktorá sa má testovať,
- (d) zhodujúca sa pozitívna a negatívna kontrola,
- (e) konjugát,
- (f) substrát prispôbený na použitý enzým,
- (g) zastavujúci roztok, ak je potrebný,
- (h) roztoky na zriedenie testových vzoriek na prípravu reagentov a na umývanie,
- (i) systém odčítavania vhodný na použité substráty.

2. Štandardizácia a citlivosť testu

Citlivosť Elisa testu musí byť na takej úrovni, aby sérum E4 malo pozitívny výsledok, keď sa zriedi 10-krát (vzorky séra) alebo 250-krát (vzorky mlieka) viac ako zriedenie získané z jednotlivých vzoriek, ak sú tieto zmiešané dohromady. Pri analýzach, kde sa vzorky (sérum a mlieko) testujú individuálne, musí sérum E4 zriedené 1 k 10 (pri negatívnom sére) alebo 1 k 250 (pri negatívnom mlieku) dosiahnuť pozitívny výsledok, ak sa testuje v takom istom pokusnom zriedení, ako sa použila na vzorky individuálneho testu. Úradne schválené ústavy vymenované v bode A.2 budú zodpovedné za kontrolu kvality metódy Elisa a najmä za stanovenie každej výrobnéj dávky, počtu vzoriek, ktoré sa majú zmiešať na overenie titru získaného pre sérum E4.

Sérum E4 bude dodávať Národné veterinárne laboratórium, Copenhagen.

3. Podmienky na použitie testu Elisa pri zisťovaní enzootickej bovinnej leukózy

Metóda Elisa sa môže použiť na vzorke mlieka alebo srvátky mlieka, ak sa odoberie z mlieka zobratého z farmy, na ktorej je aspoň 30 % dojníc.

V prípade, že sa použije táto metóda, musia sa prijať opatrenia na zabezpečenie zhody medzi odobratými vzorkami a zvieratami, od ktorých sa odobralo mlieko alebo vyšetrované séra.

Príloha č. 6
k nariadeniu vlády č. 280/2003 Z. z.

ČASŤ I

- a) Choroby hovädzieho dobytkaa
  - 1. slintačka a krívačka
  - 2. besnota
  - 3. tuberkulóza
  - 4. brucelóza
  - 5. pľúcna nákaza hovädzieho dobytkaa
  - 6. enzootická bovinná leukóza hovädzieho dobytkaa
  - 7. snef slezinná
- b) Choroby ošípaných
  - 1. besnota
  - 2. brucelóza
  - 3. klasický mor ošípaných
  - 4. africký mor ošípaných
  - 5. slintačka a krívačka
  - 6. vezikulárna choroba ošípaných
  - 7. snef slezinná

ČASŤ II

- 1. Aujeszkyho choroba
- 2. infekčná rinotracheitída hovädzieho dobytkaa
- 3. infekcia brucela suis
- 4. vírusová gastroenteritída

**Príloha č. 7
k nariadeniu vlády č. 280/2003 Z. z.**

VZOR 1

ZDRAVOTNÝ CERTIFIKÁT PRE HOVÄDZÍ DOBYTKO NA ZABITIE¹⁾/CHOV¹⁾/ PRODUKCIU¹⁾

Členský štát pôvodu: .....

číslo certifikátu ⁷⁾ .

Región pôvodu: .....

referenčné číslo k pôvodnému certifikátu ⁸⁾

ODDIEL A

Meno, priezvisko
a adresa odosielateľa: .....

Názov a adresa chovu pôvodu: .....³⁾

Číslo povolenia obchodníka: .....³⁾

Adresa a číslo povolenia zberného strediska v členskom štáte pôvodu¹⁾ alebo tranzitu¹⁾:
.....³⁾

Zdravotné informácie

Osvedčujem, že každé zviera opísanej zásielky

1. pochádza z chovu pôvodu a regiónu, ktorý v súlade s právnymi predpismi Európskych spoločenstiev alebo národnými právnymi predpismi nepodlieha žiadnemu zákazu alebo obmedzeniu z dôvodu chorôb, pôsobiacich na hovädzí dobytok,
2. pochádza zo stáda pôvodu nachádzajúceho sa v členskom štáte alebo na časti jeho územia
  - a) so sieťou dozoru schválenou: rozhodnutím komisie ...../...../ES³⁾
  - b) ktorý je uznaný za:
    - úradne bez výskytu tuberkulózy rozhodnutie komisie ...../...../ES³⁾
    - úradne bez výskytu brucelózy rozhodnutie komisie ...../...../ES³⁾
    - úradne bez výskytu leukózy rozhodnutie komisie ...../...../ES³⁾
3. ³⁾ je zviera na chov¹⁾ alebo produkciu,¹⁾ ktoré:
  - bolo prítomné, ak sa o tom dá uistiť, v chove pôvodu počas posledných 30 dní alebo od narodenia, ak je mladšie než 30 dní a počas tohto obdobia sa do chovu neuviedlo žiadne zviera dovezené z tretej krajiny, pokiaľ sa neizolovalo od všetkých ostatných zvierat v chove,
  - pochádza zo stáda, ktoré je úradne uznané bez tuberkulózy, brucelózy a leukózy a počas 30 dní pred premiestnením z chovu pôvodu sa v súlade s článkom 6(2) smernice 64/432/EHS testovalo s negatívnymi výsledkami takto:

Test	Test nepožadovaný pre nasledovné kategórie zvierat	Požadovaný áno/nie ^{4),5)}	Dátum testovania alebo odberu vzorky
Tuberkulínový test	zvieratá mladšie než 6 týždňov		
Sérum aglutinačný test ⁶⁾ na brucelózu	kastrované zvieratá a zvieratá mladšie než 12 mesiacov		
Test na leukózu	zvieratá mladšie než 12 mesiacov		

4. ³⁾ je zviera na zabitie pochádzajúce zo stáda úradne bez výskytu tuberkulózy a leukózy a je
- kastrované³⁾
  - alebo
  - nekastrované a pochádza zo stáda úradne uznaného bez brucelózy,³⁾
5. ³⁾ je zviera na zabitie s pôvodom v stáde, ktoré nie je úradne uznané bez tuberkulózy, brucelózy a leukózy a je odoslané v súlade s článkom 6(3) smernice 64/432/EHS v rámci licencie č. .... z chovu v Španielsku a bolo testované s negatívnymi výsledkami počas 30 dní pred premiestnením z chovu pôvodu takto:

Test	Dátum testovania alebo odberu vzorky
Tuberkulínový test	
Sérum aglutinačný ⁶⁾ test na brucelózu	
Test na leukózu	

6. Na základe informácií uvedených buď v úradnom doklade, alebo certifikáte, v ktorom časť A a časť B vyplnil úradný veterinárny lekár¹⁾ alebo schválený veterinárny lekár zodpovedný za chov pôvodu, vyplňa uplatniteľné zdravotné požiadavky bodov 1 až 5 časti A, ktoré preto nie sú opísané v tomto certifikáte.

ČASŤ B

Opis zásielky

Dátum odoslania: .....

Celkový počet zvierat: .....

Identifikácia zvieratá (zvierat):

Číslo pasu	Číslo dočasného dokladu (pre zvieratá mladšie než 4 týždne)	Úradná identifikácia [až do 31. 8. 1999 pre zvieratá na zabitie v súlade s článkom 4(1) nariadenia Rady (ES) č. 820/97]

V prípade potreby pokračujte na pripojenom tlačive podpísanom a opečiatkovanom úradným alebo schváleným veterinárnym lekárom.

Číslo povolenia dopravcu (ak sa odlišuje od dopravcu uvedeného v časti C a/alebo ak prepravná vzdialenosť prekračuje 50 km): .....
 Dopravné prostriedky: ..... Registrácia: .....

Časti A a B osvedčenia

Úradná pečiatka	Miesto	Dátum	Podpis (*)

Meno, priezvisko a funkcia veľkými písmenami:

Adresa podpísaného veterinárneho lekára:

(*) Časti A a B osvedčenia musia byť buď opečiatkované a podpísané úradným veterinárnym lekárom chovu pôvodu, ak časť C podpisuje iný úradný veterinárny lekár, alebo podpísané schváleným veterinárnym lekárom chovu pôvodu, ak odosielajúci členský štát zaviedol systém siete dozoru schválený rozhodnutím komisie ..../.../ES, alebo podpísané úradným veterinárnym lekárom zodpovedným za zberné stredisko v čase odoslania zvierat.

ČASŤ C⁹⁾

Meno, priezvisko a adresa príjemcu zásielky: .....

Názov a adresa cieľového chovu¹⁾ alebo schváleného zberného strediska v členskom štáte určenia¹⁾ (vyplňte tlačným písmom)

Názov:.....

Ulica:.....

Štát/kraj:.....

Poštové smerovacie číslo:.....Členský štát:.....

Číslo povolenia obchodníka.....³⁾

Číslo povolenia dopravcu (ak je vzdialenosť väčšia než 50 km):.....¹⁰⁾

Dopravné prostriedky:.....Registrácia:.....

- Po kontrole požadovanej nariadeniami osvedčujem, že
- opísané zvieratá boli skontrolované dňa (uvedte dátum)..... počas 24 hodín pred plánovaným odchodom a nevykázali klinické príznaky infekčnej alebo nákazlivej choroby,
  - chov pôvodu a tam, kde je to uplatniteľné, schválené zberné stredisko a oblasť, v ktorej sa nachádzajú, nepodliehajú podľa právneho poriadku spoločenstva alebo národného právneho poriadku žiadnemu zákazu, ani obmedzeniu z dôvodu chorôb zvierat postihujúcich hovädzí dobytok,
  - boli dodržané všetky uplatniteľné ustanovenia smernice Rady 64/432/EHS,
  - ³⁾ uvedené zvieratá splňajú ďalšie záruky na:
    - chorobu: .....
    - v súlade s rozhodnutím komisie ...../...../ES,
  - zvieratá sa v schválenom zbernom stredisku nezdržali dlhšie než šesť dní,³⁾
  - v čase prehliadky uvedené zvieratá boli vhodné na prepravu určenou cestou v súlade s ustanoveniami smernice 91/628/EHS (¹²⁾.*

Časť C certifikátu

Úradná pečiatka	Miesto	Dátum	Podpis (*)

Názov a funkcia tlačným písmom:

Adresa podpisujúceho veterinárneho lekára:

(*) Časť C certifikátu musí byť opečiatkovaná a podpísaná úradným veterinárnym lekárom buď chovu pôvodu, alebo schváleného zberného strediska nachádzajúceho sa v členskom štáte pôvodu, alebo schváleného zberného strediska nachádzajúceho sa v tranzitnom členskom štáte pri vyplňaní osvedčenia na presun zvierat do členského štátu určenia.

Ďalšie informácie

1. Certifikát musí byť opečiatkovaný a podpísaný vo farbe odlišnej od tlače.
2. Certifikát zostáva v platnosti počas 10 dní po dni zdravotnej kontroly vykonanej v členskom štáte pôvodu a uvedenej v časti C.
3. Požadované podrobné údaje tohto certifikátu sa musia zadať do systému ANIMO v deň vydania osvedčenia a aspoň do 24 hodín od jeho vydania.

¹⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

²⁾ Neuplatňuje sa, ak zvieratá pochádzajú z viacerých chovov.

³⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

⁴⁾ Nevyžaduje sa, ak je systém sietí dozoru schválený rozhodnutím komisie ...../....ES.

⁵⁾ Nevyžaduje sa, ak je členský štát alebo časť členského štátu, kde sa nachádza stádo, uznaný za členský štát alebo časť členského štátu úradne bez výskytu príslušnej choroby.

⁶⁾ Alebo akýkoľvek iný test schválený v súlade s článkom 17 smernice 64/432/EHS.

⁷⁾ Vyplní úradný veterinárny lekár členského štátu pôvodu.

⁸⁾ Vyplní úradný veterinárny lekár v schválenom zbernom stredisku na území tranzitného členského štátu.

⁹⁾ Prečiarknite, ak sa certifikát používa na presun zvierat v rámci členského štátu pôvodu a vyplnia a podpisujú sa len časti A a B.

¹⁰⁾ Prečiarknite, ak sa doprava neodlišuje od dopravy identifikovaného v časti B.

¹¹⁾ Bod 6 oddielu A musí podpísať úradný veterinárny lekár v schválenom mieste stretnutia po kontrole dokladov a identity zvierat, ktoré prišli s úradným dokladom alebo certifikátom s vyplnenými časťami A a B, v opačnom prípade sa tento bod musí prečiarknuť.

¹²⁾ Toto vyhlásenie nevyníma prepravcov z ich povinností v súlade s ustanoveniami Európskych spoločenstiev v účinnosti a najmä vo vzťahu k vhodnosti zvierat na prepravu.

Vzor 2

ZDRAVOTNÝ CERTIFIKÁT PRE OŠÍPANÉ NA ZABITIE¹⁾/ CHOV¹⁾/ PRODUKCIU¹⁾

Členský štát pôvodu: .....

číslo certifikátu⁴⁾

Región pôvodu: .....

referenčné číslo k pôvodnému certifikátu⁵⁾

ČASŤ A

Meno, priezvisko a adresa odosielateľa:.....

Názov a adresa chovu pôvodu: .....

.....²⁾

Číslo povolenia obchodníka: .....²⁾

Adresa a číslo povolenia zberného strediska v členskom štáte pôvodu¹⁾ alebo tranzitu¹⁾:
.....³⁾
.....³⁾

Zdravotné informácie

Osvedčujem, že každé zviera opísanej zásielky

1. pochádza z chovu pôvodu a oblasti, ktorá v súlade s právnymi predpismi Európskych spoločenstiev alebo národnými právnymi predpismi nepodlieha žiadnemu zákazu alebo obmedzeniu z dôvodu chorôb postihujúcich ošípané,
2. ³⁾ je zvieratom na chov¹⁾ alebo produkciu,¹⁾ ktoré bolo prítomné, pokiaľ sa o tom dá uistiť, v chove pôvodu posledných 30 dní alebo od narodenia, ak je mladšie než 30 dní, a žiadne zviera dovezené z tretej krajiny nebolo zaradené do tohto chovu počas tohto obdobia, pokiaľ sa neizolovalo od ostatných zvierat v chove.

---

¹⁾ Nehodiace sa prečiarknite.
²⁾ Neuplatňuje sa, ak zvieratá pochádzajú z viacerých chovov.
³⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

ČASŤ B

Opis zásielky

Dátum presunu: .....

Celkový počet zvierat: .....

Identifikácia zvierat:

Plemeno	Dátum narodenia	Úradná identifikácia

V prípade potreby pokračujte na priloženom liste podpísanom a opečiatkovanom úradným alebo povereným veterinárnym lekárom.

Číslo schváleného dopravcu (ak sa líši od dopravcu uvedeného v časti C a/alebo ak dopravná vzdialenosť prekračuje 50 km): .....

Dopravné prostriedky: ..... Registrácia: .....

Časti A a B certifikátu

Úradná pečiatka	Miesto	Dátum	Podpis (*)

Názov a funkcia veľkými písmenami:

Adresa podpisujúceho veterinárneho lekára:

(*) Časti A a B certifikátu musia byť buď

opečiatkované a podpísané úradným veterinárnym lekárom chovu pôvodu, ak časť C podpisuje iný úradný veterinárny lekár, alebo

podpísané schváleným veterinárnym lekárom chovu pôvodu, keď odosielajúci členský štát zaviedol systém siete dozoru schválený na základe rozhodnutia komisie ....../.../ES, alebo

podpísané úradným veterinárnym lekárom zodpovedným za schválené zberné stredisko v čase odoslania zvierat.

ČASŤ C⁶⁾

Meno, priezvisko a adresa príjemcu zásielky: .....

Názov a adresa cieľového chovu (vyplňte tlačným písmom):

Meno:.....

Ulica:.....

Štát/kraj:.....

Poštové smerovacie číslo:..... Členský štát: .....

Číslo povolenia dopravcu (ak je dopravná vzdialenosť väčšia než 50 km):.....⁷⁾

Dopravné prostriedky:..... Registrácia:.....

Po kontrole, ktorú vyžadujú nariadenia, osvedčujem, že

1. opísané zvieratá boli skontrolované dňa (uvedte dátum)..... počas 24 hodín pred plánovaným odchodom a nevykázali klinické príznaky infekčnej alebo nákazlivej choroby,
2. chov pôvodu a tam, kde je to uplatniteľné, schválené zberné stredisko a oblasť, v ktorej sa nachádzajú, nepodliehajú v súlade s právnym poriadkom Európskych spoločenstiev alebo národným právnym poriadkom žiadnemu zákazu alebo obmedzeniu z dôvodu chorôb zvierat postihujúcich ošípané,
3. všetky uplatniteľné ustanovenia smernice Rady 64/432/EHS sa dodržali,

4. ³⁾ uvedené zvieratá spĺňajú ďalšie záruky na:
 - chorobu: .....
 - v súlade s rozhodnutím komisie ...../...../ES,
 5. zvieratá neboli v schválenom zbernom stredisku dlhšie než šesť dní,³⁾
 6. v čase prehliadky uvedené zvieratá boli vhodné na prepravu určenou cestou v súlade s ustanoveniami smernice 91/628/EHS (⁶⁾.*)

Časť C certifikátu

Úradná pečiatka	Miesto	Dátum	Podpis (*)

Názov a funkcia veľkými písmenami:

Adresa podpisujúceho veterinárneho lekára:

(*) Časť C osvedčenia musí byť pri vyplňaní osvedčenia na presun zvierat do členského štátu určenia opečiatkovaná a podpísaná úradným veterinárnym lekárom buď chovu pôvodu,

alebo

veterinárnym lekárom schváleného zberného strediska nachádzajúceho sa v členskom štáte pôvodu, alebo schváleného zberného strediska nachádzajúceho sa v tranzitnom členskom štáte.

Ďalšie informácie

1. Certifikát musí byť opečiatkovaný a podpísaný vo farbe odlišnej od tlače.
2. Certifikát zostáva v platnosti počas 10 dní po dni zdravotnej kontroly vykonanej v členskom štáte pôvodu a uvedenej v časti C.
3. Požadované podrobné údaje tohto certifikátu sa musia zadať do systému ANIMO v deň vydania osvedčenia a aspoň do 24 hodín od jeho vydania.

⁴⁾ Vyplní úradný veterinárny lekár členského štátu pôvodu.

⁵⁾ Vyplní úradný veterinárny lekár v zbernom stredisku tranzitného členského štátu.

⁶⁾ Prečiarknite, ak sa certifikát používa na presun zvierat v rámci členského štátu pôvodu a vyplnené a podpísané sú len časti A a B.

⁷⁾ Prečiarknite, ak sa dopravca nelíši od dopravcu identifikovaného v časti B.

⁸⁾ Toto vyhlásenie nevyníma prepravcov z ich povinností v súlade s ustanoveniami Európskych spoločenstiev v účinnosti a najmä vo vzťahu k vhodnosti zvierat na prepravu.

Príloha č. 8
k nariadeniu vlády č. 280/2003 Z. z.

**REGIÓNY BEZ VÝSKYTU AUJESZKYHO CHOROBY, V KTORÝCH OČKOVANIE NIE JE
POVOLENÉ**

Dánsko: všetky regióny

Veľká Británia: všetky regióny v Anglicku, Škótsku a Walese

Francúzsko: Departments Maine-et Loire, Sarthe, Vendée, Charente, Charente-Maritime, Deux-Sèvres, Vienne, Aude, Dordogne, Gironde, Landes, Lotet-Garonne, Pyrénées-Atlantiques, Ariège, Aveyron, Haute-Garonne, Gers, Lot, Hautes-Pyrénées, Tarn, Tarn-et-Garonne, Aisne, Allier, Ardennes, Aube, Calvados, Cantal, Cher, Corrèze, Côte-d'Or, Creuse, Eure, Eure-et-Loir, Gard, Indre, Indre-et-Loire, Loir-et-Cher, Loire, Haute-Loire, Loiret, Lozère, Marne, Meurthe-et-Moselle, Meuse, Moselle, Oise, Puy-de-Dôme, Bas-Rhin, Haut-Rhin, Rhône, Haute-Saône, Seine-Maritime, Somme, Vosges, Yonne, Loire-Atlantique, Doubs, Haute-Marne, Nièvre, Saône-et-Loire, Bouches-du-Rhône, Jura, Savoie, Vaucluse a Territoire de Belfort

Fínsko: všetky regióny

SRN: Länder Thuringia, Saxony, Brandenburg, Mecklenburg-Western Pomerania, Saxony-Anhalt, Rheinland-Pfalz, Baden-Württemberg

Rakúsko: všetky regióny

Švédsko: všetky regióny

Luxembursko: celé územie

Príloha č. 9
k nariadeniu vlády č. 280/2003 Z. z.

**PROTOKOL PRE ENZYME LINKED IMMUNOSORBENT ASSAY (ELISA) NA DETEKCIU
PROTILÁTKOV GLYKOPROTEÍNU 1 VÍRUSU AUJESZKYHO CHOROBY (ADV-G1) V SÉRE**

1. Ústavy uvedené v odseku 2 písm. d) ohodnotia Elisa g1-testy a súpavy voči kritériám v odseku 2 písm. a) až c). Príslušný orgán zaregistruje len Elisa g1-súpravu, ktorá splní tieto štandardy. Vyšetrenia uvedené v odseku 2 písm. a) a b) musia byť vykonané pred schválením testu a vyšetrenie uvedené v odseku 2 písm. c) musí byť potom vykonávané aspoň na každej šarži.
2. Štandardizácia, senzitivita a špecificita testu.
  - (a) Senzitivita testu musí byť na takej úrovni, že tieto referenčné séra Spoločenstva sú hodnotené ako pozitívne:
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV1 v 1: 8 riedení,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 A,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 B,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 C,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 D,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 E,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 F.
  - (b) Špecificita testu musí byť na takej úrovni, že tieto referenčné séra Spoločenstva sú hodnotené ako negatívne:
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 G,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 H,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 J,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 K,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 L,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 M,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 N,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 O,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 P,
    - referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 Q.
  - (c) Na kontrolu šarže referenčné sérum Spoločenstva ADV1 musí byť hodnotené ako pozitívne v riedení 1: 8 a referenčné sérum Spoločenstva ADV-g1 K musí byť hodnotené ako negatívne.
  - (d) Uvedené ústavy sú navyše zodpovedné za kontrolu kvality ELISA metód a najmä za produkciu a štandardizáciu národných referenčných sér v súlade s referenčným sérom Spoločenstva:
    1. Central Veterinary Laboratory, Weybridge, Veľká Británia,
    2. École Nationale Vétérinaire, Alfort, Francúzsko,
    3. State Veterinary Virus Research Institute, Lindholm, Dánsko,
    4. Federal Research Centre, Tubingen, SRN,
    5. Centraal Diergeneeskudig Instituut, Lelystad, Holandsko,
    6. Institut National de Recherche Vétérinaire, Uccle, Belgicko,
    7. Taliansko,
    8. Veterinary Research Laboratory, Dublin, Írsko,
    9. Španielsko,
    10. Portugalsko,
    11. Grécko,
    12. Laboratoire de Médecine Vétérinaire, 54 avenue Gaston Dide-rich, Luxembourg-ville; Luxembursko,
    13. Rakúsko; Bundesanstalt für Virusseuchenbekämpfung bei Haust-ieren, Wien,

14. Fínsko; Eläinlääkintä-ja elintarvikelaitos, Helsinki/Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, Helsingfors,
  15. Švédsko; Statens veterinärmedicinska anstalt, Uppsala,
  16. Slovenská republika; Štátny veterinárny ústav, Zvolen.
- (e) Referenčné séra Spoločenstva dodávajú laboratóriá uvedené v odseku 2 písm. d).

**Príloha č. 10
k nariadeniu vlády č. 280/2003 Z. z.**

Populácia	Počet ošípaných, od ktorých sa má odobrať vzorka
pod 25	všetky
25 - 100	25
100+	30

Príloha č. 11
k nariadeniu vlády č. 280/2003 Z. z.

SRN: všetky regióny okrem Länder Thurgia, Saxony, Brandenburg, Mecklenburg-Western Pomerania, Saxony-Anhalt, Rheinland-Pfalz, Baden-Württemberg.

- 1) § 2 písm. b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 276/2003 Z. z. o opatreniach na tlmenie klasického moru ošípaných.
- 2) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 116/2005 Z. z. o opatreniach na kontrolu slintačky a krívačky.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 290/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri premiestňovaní spermy hovädzieho dobytká, pri jej výmene s členskými štátmi a pri dovoze z tretích krajín.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 274/2003 Z. z. o vzájomnej spolupráci medzi orgánmi veterinárnej správy, orgánmi štátnej správy v zootecnickej oblasti a orgánmi členských štátov a o spolupráci medzi nimi a Európskou komisiou pri zabezpečovaní správneho použitia právnych predpisov vo veterinárnej a zootecnickej oblasti.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z. o veterinárnej kontrole pri výmenách živých zvierat a produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri premiestňovaní spermy domácich ošípaných, pri jej výmene s členskými štátmi a jej dovoze z tretích krajín.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 301/2003 Z. z. o princípoch ovplyvňujúcich organizáciu veterinárnych kontrol zvierat vstupujúcich na územie Slovenskej republiky z tretích krajín.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 290/2008 Z. z. o zdravotných požiadavkách na živočíchy a produkty hospodárskeho chovu rýb a o prevencii a kontrole niektorých chorôb vodných živočíchov.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 305/2003 Z. z. o identifikácii a registrácii zvierat.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 308/2003 Z. z., ktorým sa upravujú opatrenia na kontrolu niektorých chorôb zvierat a špecifické opatrenia vo vzťahu k vezikulárnej chorobe ošípaných.
- 3) § 2 písm. b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 305/2003 Z. z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 278/2003 Z. z. o systéme identifikácie a registrácie hovädzieho dobytká a označovaní hovädzieho mäsa a produktov z neho.
- 5) § 10 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti.
- 6) § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z.
- 7) § 3 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 8) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000 zo 17. júla 2000, ktorým sa zriaďuje systém identifikácie a registrácie hovädzieho dobytká, o označovaní hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 820/97 (Ú. v. ES L 204, 11. 8. 2000; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 30) v platnom znení.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 278/2003 Z. z.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 305/2003 Z. z.
- 9) § 46 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 11) § 36 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 12) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 271/2003 Z. z. o počítačovej sieti spájajúcej veterinárne orgány (ANIMO).
- 13) § 7 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 301/2003 Z. z.
- 14) § 17 ods. 2 a § 37 ods. 1 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 15) § 4 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 16) § 46 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 17) § 37 ods. 2 písm. a) prvý bod zákona č. 39/2007 Z. z.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 288/2003 Z. z. o hlásení chorôb zvierat v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 295/2005 Z. z.
- 18) § 37 ods. 2 písm. a) prvý bod zákona č. 39/2007 Z. z.
- 19) § 7 ods. 2 písm. d) druhý bod zákona č. 39/2007 Z. z.

- 20) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 290/2008 Z. z. o zdravotných požiadavkách na živočíchy a produkty hospodárskeho chovu rýb a o prevencii a kontrole niektorých chorôb vodných živočíchov.
- 21) § 39 ods. 6 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 23) Napríklad nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 305/2003 Z. z. a nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 278/2003 Z. z.
- 24) § 32 ods. 4 písm. d) zákona č. 39/2007 Z. z.
- 25) § 5 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 290/2008 Z. z.
- 26) § 6 ods. 3 až 6 a § 14 ods. 8 a 9 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 302/2003 Z. z.
- 26a) § 37 zákona č. 488/2002 Z. z.
- 27) § 10 ods. 2 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 28) § 46 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 28a) Čl. 4 ods. 1, čl. 4b, čl. 4c ods. 1 a čl. 4d nariadenia (ES) č. 1760/2000 v platnom znení.
- 29) § 51 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 30) § 47 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 31) § 8 ods. 3 písm. e) zákona č. 39/2007 Z. z.
- 34) § 48 až 50 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 35) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z.
- 36) § 20 ods. 4 zákona č. 39/2007 Z. z.
- 1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 278/2003 Z. z. o systéme identifikácie a registrácie hovädzieho dobytku a označovaní hovädzieho mäsa a produktov z neho.

